

Educație/A doua șansă în
educație

Ocupare

Învățare continuă

Incluziune

Mediul rural

Trans-
naționalitate

**PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL
DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE
2007-2013
CCI 2007RO051PO001**

**Ghid privind relațiile de parteneriat între diverse
entități de drept public și privat**

Versiune octombrie 2009

NOTA

PREZENTUL DOCUMENT ARE CARACTER ORIENTATIV SI NU INLOCUIESTE IN NICIUN FEL LEGISLATIA IN VIGOARE, CONTRACTUL DE FINANȚARE ȘI ANEXELE SALE, PRECUM SI CONDITIILE STABILITE IN GHIDUL SOLICITANTULUI.

PREZENTUL GHID A FOST REALIZAT TINAND CONT DE LEGISLATIA IN VIGOARE LA 15 SEPTEMBRIE 2009.

CUPRINS

1.	Introducere.....	5
2.	Categoriile de solicitanti/beneficiari in cadrul POSDRU	5
2.1	Solicitant/Beneficiar – categorii generale.....	5
2.2	Solicitant/Beneficiar - Forma de constituire	5
2.2.1	Persoana juridica de drept privat cu scop patrimonial	5
2.2.2	Persoana juridica de drept privat fara scop patrimonial	6
2.2.3	Persoana juridica de drept public	7
2.3	Relatii de parteneriat.....	7
3.	Natura juridica a Acordului de Parteneriat	8
3.1	Incadrarea juridica a acordului de parteneriat	8
3.2	Regimul juridic aplicabil contractelor incheiate de o persoana juridica de drept privat cu scop patrimonial in calitate de Solicitant/Beneficiar	9
3.3	Regimul juridic aplicabil contractelor incheiate de o persoana juridica de drept privat fara scop patrimonial	9
3.4	Regimul juridic al contractelor incheiate de o persoana juridica de drept public in calitate de Solicitant/Beneficiar.....	11
4.	Acordul de parteneriat.....	12
4.1	Acordul de parteneriat – principii	12
4.2	Conditii de validitate si elemente minime ale Acordului de parteneriat.....	13
4.2.1	Conditii de validitate ale Acordului de parteneriat	13
4.2.2	Elemente minime ale Acordului de parteneriat.....	14
4.3	Drepturi si obligatii ale partenerilor	14
4.4	Tranzactii financiare intre parteneri.....	15
4.5	Inlocuirea partenerilor.....	16
5.	Decontarea intre parteneri	16
5.1	Aspecte generale	16
5.1.1	Procesul de decontare	16
5.1.2	Taxarea tranzactiilor intre parti.....	17
5.1.3	Facturarea si obligatia platii taxei pe valoarea adaugata.....	18
5.2	Acordarea prefinantarii	21
5.3	Rambursarea cheltuielilor.....	23
5.4	Decontarea intre parteneri – cazuri particulare	27
5.4.1	Solicitant/Beneficiar – Societate Comerciala, Partener – Societate Comerciala.....	28
5.4.2	Solicitant/Beneficiar – Societate Comerciala, Partener – ONG	28
5.4.3	Solicitant/Beneficiar – Societate Comerciala, Partener – Institutie Publica	29
5.4.4	Solicitant/Beneficiar – ONG, Partener – Societate Comerciala	29
5.4.5	Solicitant/Beneficiar – ONG, Partener – ONG	30
5.4.6	Solicitant/Beneficiar – ONG, Partener – Institutie Publica.....	30
5.4.7	Solicitant/Beneficiar – Institutie Publica, Partener – Societate Comerciala	30
5.4.8	Solicitant/Beneficiar – Institutie Publica, Partener – ONG.....	31
5.4.9	Solicitant/Beneficiar – Institutie Publica, Partener – Institutie Publica	31
6.	Aspecte privind tranzactiile beneficiarului sau intre parteneri in diverse valute.....	32
6.1	Aspecte privind transferul prefinantarii catre parteneri transnationali.....	32
6.2	Aspecte valutare privind decontarea cheltuielilor efectuate in alte valute	33

6.2.1	Cheltuielile beneficiarului in devize	33
6.2.1.1	Cheltuieli in afara Romaniei.....	33
6.2.1.2	Achizitionarea de servicii in devize	35
6.2.1.3	Achizitii de bunuri din afara Romaniei	36
6.2.2	Cheltuieli ale partenerului transnational	37
6.2.2.1	Cheltuieli in devize	38
6.2.2.2	Cheltuieli in Lei.....	39
6.3	Cheltuieli indirecte ale partenerilor transnationali	40
7.	Alte aspecte privind implementarea proiectelor in parteneriat	40
7.1	Aspecte privind documentele justificative furnizate de parteneri.....	40
7.2	Conturi bancare.....	41
7.3	Achizitii publice	41
7.4	Legea aplicabila/dispute	43
7.5	Corectii Financiare	44
7.6	Cerinte privind contabilitatea	44
7.7	Verificarea, controlul si auditul proiectului	44
7.7.1	Cerinte legale privind verificarea/controlul /auditul proiectului	44
7.7.2	Auditorul financiar independent	45
ANEXE	.....	46
	Anexa 1 - Lista solicitanti/beneficiari	46
	Anexa 2 - Model - Acord de parteneriat.....	53

1. Introducere

Acest Ghid ofera o prezentare generala a cadrului legal ce guverneaza raporturile juridice dintre partenerii cererii de finantare din cadrul cererilor de propuneri de proiecte lansate pentru POSDRU.

De asemenea, Ghidul isi propune sa ofere informatii suplimentare privind relatiile dintre parteneri, in special in ceea ce priveste transferurile financiare intre acestia.

Prezentul ghid a fost realizat in aplicarea prevederilor **Ordonanței de urgență nr. 64/2009** privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, tinanad cont de prevederile capitolului VII “Proiecte implementate în parteneriat”. Totodata au fost avute in vedere si prevederile normelor de aplicare a Ordonanței de urgență nr. 64/2009, aprobate prin **Ordinul MFP nr. 2548/2009**.

2. Categoriile de solicitanti/beneficiari in cadrul POSDRU

2.1 Solicitant/Beneficiar – categorii generale

Potrivit Documentului cadru de implementare (DCI) pentru POSDRU, solicitantii pot fi o categorie larga de organizatii eligibile clar definite prin conditiile specifice ale Cererii de propuneri de proiecte pe fiecare Axa prioritara si Domeniu major de interventie. O detaliere a tuturor tipurilor de solicitanti/beneficiari se regaseste in **Anexa 1 - Lista solicitanti/beneficiari**.

Tipurile de solicitanti mentionate in DCI pot fi grupate pe trei categorii generale:

- **Persoana juridica de drept privat cu scop patrimonial**
- **Persoana juridica de drept privat fara scop patrimonial**
- **Persoana de drept public**

2.2 Solicitant/Beneficiar - Forma de constituire

2.2.1 Persoana juridica de drept privat cu scop patrimonial

Pentru a se incadra in categoria solicitantilor/beneficiarilor eligibili, solicitantul/beneficiarul, persoana juridica de drept privat cu scop patrimonial trebuie sa indeplineasca criteriile clar stabilite cu privire la legala sa constituire conform legislatiei in vigoare din Romania, Legea 31/1990 privind societatile comerciale.

In vederea efectuarii de acte de comert, persoanele fizice si juridice se pot asocia si pot constitui societati comerciale, care sunt persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial.

Acestea se pot constitui in una din formele permise de Legea 31/1990 privind societatile comerciale: societate in nume colectiv, societate in comandita simpla, societate pe actiuni, societate in comandita pe actiuni sau societate cu raspundere limitata.

Societatile comerciale sunt constituite in vederea efectuării actelor de comerț.

Actele de comerț reprezintă acele acte juridice efectuate cu intenția de a produce profit, precum și acte conexe acestora. În relațiile cu ceilalți comercianți, persoana juridică de drept privat cu scop patrimonial desfășoară activități economice și încheie acte juridice, prestand activități conform obiectului sau specific de activitate.

2.2.2 Persoana juridică de drept privat fără scop patrimonial

Organizațiile neguvernamentale reprezintă o denumire generică cuprinzând asociații, fundații și federații.

Organizația neguvernamentală este definită ca fiind o asocieră de persoane fizice și juridice care urmăresc desfășurarea unor activități de interes general sau în interesul unei colectivități or, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial. Aceste organizații de drept privat nu au scop patrimonial.

Cadrul legal de organizare și funcționare a organizațiilor neguvernamentale este reprezentat de Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile.

Potrivit OG 26/2000 privind asociațiile și fundațiile, acestea pot desfășura activități economice ce pot genera venituri, iar în desfășurarea activității economice acestea pot încheia acte juridice. Veniturile obținute din aceste activități nu pot fi folosite decât pentru realizarea scopului pentru care a fost înființată organizația și nu pot fi distribuite membrilor săi.

Organizația neguvernamentală poate avea angajați și organe de conducere.

Potrivit reglementărilor legale în materia asociațiilor și fundațiilor, acestea pot avea calitatea de Solicitant/Beneficiar și pot înainta proiectul de finanțare. ONG-ului va putea avea unul sau mai mulți parteneri pentru obținerea finanțării, legal constituiți în țara de origine.

Partenerul ONG-ului trebuie să fie o organizație similară categoriei de Solicitant/Beneficiar eligibil sau trebuie să demonstreze că în obiectul sau de activitate sunt incluse și activitatea/activitățile din cadrul proiectului în care au rol de parteneri¹.

Prin obiect de activitate se înțelege atât obiectul principal cât și obiectele secundare. Legea nu cere ca aceste condiții să fie îndeplinite cumulativ, astfel încât partenerul ONG-ului poate fi: fie o organizație similară ONG sau poate demonstra faptul că poate desfășura activitățile din proiect, conform activităților incluse în obiectul sau de activitate.

Potrivit legii 554/2004 a Contenciosului administrativ sunt asimilate autorităților publice, în sensul prezentei legi, persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obținut statut de utilitate publică sau sunt autorizate să presteze un serviciu public, în regim de putere publică. În categoria persoanelor juridice de drept privat care au obținut statut de utilitate publică

---

¹ PROGRAMUL OPERATIONAL SECTORIAL DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE 2007-2013 Numarul de referinta al programului (CCI): 2007RO051PO001 **CONDITII SPECIFICE CERERE DE PROPUNERI DE PROIECTE**, Nr. 63 „Competente pentru competitivitate”

enumeram, cu titlu de exemplu asociatiile si fundatiile de utilitate publica, cultele religioase recunoscute prin Hotarare de Guvern.

In sfera notiunii de „autoritate publica asimilata” intra si anumite structuri profesionale, ca de exemplu Uniunea Barourilor din Romania(asigura exercitarea dreptului cetatenilor de aparare).

Constructia logica care se deduce din prevederea Legii 554/2004 este ca se pot introduce actiuni in contencios administrativ impotriva unei hotarari emise de aceste autoritati publice asimilate, persoane de sorginte privata, dar care in acceptiunea legii au calitate de autoritate publica.

Nota:

Daca din punct de vedere al Legii 554/2004, persoanele juridice de drept privat care au obtinut statut de utilitate publică sunt asimilate autorităților publice, din punct de vedere al implementarii proiectelor finantate din POS DRU ele vor fi considerate in continuare entitati de drept privat fara scop patrimonial, fiindu-le aplicabile toate conditiile de implementare aferente categoriei respective.

2.2.3 Persoana juridica de drept public

Autoritatea publica reprezinta orice organ de stat sau al unitatilor administrativ-teritoriale care actioneaza, în regim de putere publica, pentru satisfacerea unui interes public.

2.3 Relatii de parteneriat

Potrivit regulilor generale privind completarea si transmiterea unei cereri de finantare in cadrul tuturor cererilor de propuneri de proiecte lansate pentru POSDRU exista posibilitatea Solicitantului/Beneficiarului de a transmite cererea de finantare in parteneriat, avand parteneri nationali si/sau transnationali. Beneficiarul, ca lider al parteneriatului, trebuie sa fie o entitate înregistrata fiscal în România.

Liderul unui parteneriat, este responsabil cu asigurarea implementării proiectului și a respectării tuturor prevederilor din contractele de finanțare încheiate cu AMPOSDRU/ OI responsabil.

Alegerea partenerilor este în exclusivitate de competența autorității/instituției/organizației, în calitate de lider al parteneriatului, în cazul în care aceasta inițiază stabilirea parteneriatului.

In cazul depunerii un proiect in parteneriat, Partenerii trebuie sa fie organizatii relevante pentru domeniul proiectului propus, nationale sau transnationale.

Partenerii trebuie:

- a) sa fie organizatii similare categoriilor de Solicitanti/Beneficiari eligibili pentru respectiva cerere de propuneri de proiecte; sau
- b) sa demonstreze ca obiectul de activitate al institutiei pe care o reprezinta cuprinde si activitatea/activitatile din cadrul proiectului pentru care au rol de parteneri.

Pentru implementarea proiectelor finantate prin POSDRU, autoritățile sau instituțiile finanțate din fonduri publice pot stabili parteneriate cu entități din sectorul privat, numai prin aplicarea unei proceduri transparente și nediscriminatorii privind alegerea partenerilor din sectorul privat.

În cazul menționat mai sus, procedura de stabilire a partenerilor se considera a fi îndeplinită dacă:

- i) Autoritățile/instituțiile finanțate din fonduri publice fac publică intenția de a stabili un parteneriat cu entități private în vederea implementării unui proiect finanțat din instrumente structurale, menționând totodată principalele activități ale proiectului și condițiile minime pe care trebuie să le îndeplinească partenerii. Liderul de parteneriat va face dovada îndeplinirii acestei condiții prin intermediul canalelor media cu acoperire națională sau prin Internet și demonstrează că a ales partenerii dintre entitățile private care au răspuns anunțului public, în cazul parteneriatelor stabilite cu entități din sectorul privat înregistrate fiscal în România;
- ii) liderul face dovada că partenerii au fost selectați dintre organizațiile care au domenii de activitate în concordanță cu obiectivele specifice ale proiectului, în cazul parteneriatelor stabilite cu entități din sectorul privat înregistrate fiscal în alte state membre ale Uniunii Europene.

Implicarea Partenerilor în proiect trebuie să fie activă în cel puțin 2 (două) din următoarele faze: pregătirea proiectului, implementarea proiectului, expertiza și resurse umane pentru implementarea proiectului și finanțarea proiectului.

În cazul depunerii unei cereri de finanțare în parteneriat, raporturile dintre solicitant/beneficiar și parteneri vor fi guvernate de contractul încheiat între aceștia (Acordul de parteneriat) care va cuprinde totalitatea drepturilor și obligațiilor părților în implementarea proiectului. Acordul de parteneriat va fi completat, semnat și stampilat atât de către Solicitant/Beneficiar (în calitate de Partener principal) cât și de toți ceilalți Parteneri implicați în proiect și depus împreună cu toate declarațiile finale, conform Ghidului Solicitantului, la AMPOSDRU.

3. Natura juridică a Acordului de Parteneriat

3.1 Incadrarea juridică a acordului de parteneriat

Având în vedere posibilitatea calificării Acordului de parteneriat dintre Solicitant/Beneficiar și Partener într-una din formele de contracte reglementate de prevederile Codului Civil și Comercial, concluzia este că relația de parteneriat urmează prevederile din dreptul comercial. Partile își asumă drepturi și obligații reciproce, echivalentul prestației este un folos patrimonial, iar rambursarea cheltuielilor făcute de către fiecare parte implicate se recuperează pe baza de documente justificative trimise de la Parteneri la Solicitant/Beneficiar, iar acesta prin transmiterea de cereri de rambursare către AM.

Totuși, calificarea juridică a Acordului de parteneriat nu este o sarcină foarte ușoară din următoarele considerente.

- a) Contractul în forma actuală înglobează aspecte din contractul de asocieră în participativă întrucât partile au în vedere un scop comun, scop în care aceștia se și asociază, dar nu poate fi calificat drept o asocieră în participativă deoarece Acordul

- de parteneriat nu are scop comercial (conditie esentiala pentru existenta unei asocieri in participatiune).
- b) Intentia de a-l incadra intr-o categorie sau alta s-ar putea sa fie sortita esecului intrucat nu sunt indeplinite toate conditiile prevazute de lege. In esenta si natura lui Acordul de parteneriat este un contract atipic.
  - c) Contractul imprumuta anumite trasaturi de la contractul de antrepriza, insa nu-l putem califica astfel, ignorand pe cale de consecinta intentia avuta de parti la incheierea acestui acord si anume incheierea unui parteneriat pentru atingerea unui scop comun.

In fapt, Acordul de parteneriat inglobeaza doua acte juridice: o conventie privind cooperarea partilor in atingerea scopului comun si o conventie de prestari servicii, necesara pentru atingerea scopului comun. Insa analizand contractul in ansamblul lui, constatam faptul ca intentia de colaborare a partilor are o mai mare pondere fata de conventia de prestari servicii. Ar fi o nedreptate sa nu luam in considerare tocmai aspectul cel mai important in calificarea unui act juridic si anume *intentia partilor*.

3.2 Regimul juridic aplicabil contractelor incheiate de o persoana juridica de drept privat cu scop patrimonial in calitate de Solicitant/Beneficiar

Acest tip de Acord de parteneriat, reprezinta in fapt un contract comercial in acceptiunea Codului Comercial. Avand in vedere ca partile semnatare ale Acordului de parteneriat au calitatea de comercianti, actele incheiate de acestia sunt calificate de lege ca fiind acte comerciale (Cod Comercial - Titlul III, Despre Comercianti, art. 7).

Aceasta conventie nu are o reglementare proprie, ci urmeaza regulile generale ale contractelor sinalagmatice, cu titlu oneros si reguli specifice domeniilor de activitate in cadrul carora este folosit (transporturi, telecomunicatii, consultanta, turism, activitati de service etc.).

Parteneriatul este o relatie intre doua sau mai multe persoane, care prin incheierea sa da nastere la drepturi si obligatii reciproce in sarcina Partenerilor. Conventiile legal facute au putere de lege intre partile contractante, iar acestea trebuie executate cu buna-credinta.

Acordul de Parteneriat fiind un act juridic comercial, partile semnatare se afla pe pozitii de egalitate in ceea ce priveste exercitarea drepturilor si a obligatiilor.

3.3 Regimul juridic aplicabil contractelor incheiate de o persoana juridica de drept privat fara scop patrimonial

Pentru o reglementare cat mai detaliata a regimului juridic aplicabil actelor juridice incheiate de o asociatie sau o fundatie vom face o distinctie intre asociatiile si fundatiile care nu sunt declarate de utilitate publica si asociatiile si fundatiile care au obtinut recunoasterea de utilitate publica.

Contractele incheiate de un ONG care nu a fost declarat de utilitate publica si partenerul sau de drept privat sunt supuse legislatiei civile. Actul juridic civil reprezinta manifestarea de vointa facuta cu intentia de a da nastere, a modifica sau a stinge un raport juridic civil. Fiind un act

juridic civil, partile contractului se afla pe pozitii de egalitate in ceea ce priveste exercitarea drepturilor si obligatiilor.

Actele juridice bilaterale (contractele) iau nastere prin acordul de vointa comun si liber exprimat al partilor astfel cum inceteaza. (*mutus consensus-mutus disensus*).

Ca regula, incheierea contractelor civile este guvernata de principiul consensualismului, conform caruia contractele sunt valabil incheiate prin simpla manifestare de vointa a partilor, nefiind necesara forma scrisa. Deoarece principiul consensualismului este o regula generala, exista si exceptii. Exceptiile sunt de stricta interpretare, si pentru economia acestui document vom face trimitere la Codul Civil. Clauzele contractelor juridice civile pot fi liber negociate de parti cu exceptia contractelor de adeziune, contracte care sunt impuse de una din parti celeilalte parti, aceasta din urma avand doar dreptul de a accepta sau refuza clauzele contractuale.

Litigiile izvorate din incheierea, modificarea, executarea, rezilierea unui contract civil sunt de competenta instantelor civile.

In ceea ce priveste asociatiile si fundatiile care au obtinut recunoasterea de utilitate publica, in acceptiunea Ordonantei de Guvern 26/2000 privind asociatiile si fundatiile, prin utilitate publica se intelege orice activitate care se desfasoara in domenii de interes public general sau in domeniul unor colectivitati.

Potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 sunt asimilate autoritatilor publice, în sensul prezentei legi, persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obtinut statut de utilitate publica sau sunt autorizate sa presteze un serviciu public, în regim de putere publica.

Interesul public este acel interes care vizeaza ordinea de drept si democratia constitutionala, garantarea drepturilor, libertatilor si îndatoririlor persoanelor fizice sau juridice, satisfacerea nevoilor sociale, realizarea competentei, functionarea legala si în bune conditii a autoritatilor publice.

Pentru motivele expuse mai sus consideram ca actele juridice incheiate de o asociatie, fundatie sau federatie care a obtinut recunoasterea caracterului sau de utilitate publica prin Hotarare de Guvern pot imbraca forma contractului administrativ in masura in care sunt indeplinite si celelalte conditii prevazute de lege in materia actelor administrative asimilate.

Astfel potrivit art.2 lit c sunt asimilate actelor administrative în sensul prezentei legi, și „contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice(....)”.

In acest sens, actele persoanelor juridice de drept privat dar care sunt asimilate autoritatilor publice si care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice vor putea fi considerate ca fiind contracte administrative.

Aceasta este o situatie exceptionala, persoanele mentionate anterior pastrandu-si caracterul privat iar celelalte acte emanand de la acestea, altele decat cele care intra in categoria mai sus mentionata, fiind de natura privata.

Cu privire la explicarea notiunilor de interes public si serviciu public facem trimitere la numeroasele pagini care s-au scris si care definesc aceste notiuni.

Asociatiile sau fundatiile de utilitate publica sunt asimilate potrivit art.2 alin 1 lit.b din Legea contenciosului administrativ autoritatilor publice. De asemenea potrivit articolului 8 din Legea 489/2006 privind libertatea religioasa si regimul general al cultelor cultele recunoscute sunt persoane juridice de utilitate publica, fiind la randul lor asimilate autoritatilor publice.

Regimul juridic al actelor administrative este diferit de cel al actelor juridice civile. Emiterea sau adoptarea unui act juridic administrativ, conditiile de valabilitate ale acestuia, realizarea controlului legalitatii, sanctionile aplicabile în cazul nerespectarii conditiilor de valabilitate sunt reglementate de legea contenciosului administrativ.

Ca trasaturi generale ale contractului administrativ enumeram: raportul de subordonare dintre parti, faptul ca una dintre parti este obligatoriu o autoritate publica, existenta in contract a unor clauze care nu sunt liber negociabile (clauze care formeaza partea reglementara a contractului) precum si faptul ca autoritatea publica poate modifica in mod unilateral anumite clauze atunci cand interesul public o cere.

Litigiile izvorate din incheierea, modificarea, executarea si rezilierea unui contract administrativ sunt de competenta instantelor de contencios administrativ.

Obiectul actului administrativ asimilat (contractului administrativ) poate consta in punerea in valoare a bunurilor proprietate publica, executarea lucrarilor de interes public, prestarea serviciilor publice sau achizitiile publice.

3.4 Regimul juridic al contractelor incheiate de o persoana juridica de drept public in calitate de Solicitant/Beneficiar

Legea 554/2004 a contenciosului administrativ in art. 2, litera c) asimileaza actelor administrative contractele incheiate de autoritatile publice care au ca obiect: punerea in valoare a bunurilor proprietate publica, executarea lucrarilor de interes public, prestarea de servicii publice, achizitii publice.

Se observa din textul legii ca s-a pus la baza contractului administrativ „acordul” dintre o autoritate (organ) a administratiei publice sau, dupa caz, un stabiliment de utilitate publica si o persoana privata (persoana fizica sau juridica), ceea ce insa nu exclude ipoteza contractelor administrative intre doua persoane morale de drept public.

Raportandu-ne la subiectele de drept ce pot incheia astfel de contracte, se disting doua mari categorii:

- a) contracte incheiate intre doua autoritati ale administratiei publice (in general, intre doua persoane juridice de drept public) si;
- b) contracte incheiate intre o persoana de drept public si un particular (persoana fizica sau persoana juridica de drept privat).

4. Acordul de parteneriat

4.1 Acordul de parteneriat – principii

În conformitate cu art. 5 și art. 8 din Regulamentul (CE) nr. 1081/2006 privind Fondul Social European, solicitantul/beneficiarul poate transmite cererea de finanțare nerambursabilă în parteneriat având parteneri naționali sau transnaționali. Conform prevederilor art. 23 din OUG 64/2009 partenerii transnaționali trebuie să fie entități din statele membre UE.

În cazul depunerii unei cereri de finanțare nerambursabilă în parteneriat este obligatorie completarea și semnarea unui Acord de parteneriat.

Potrivit prevederilor art.1 din Ordinului 2310/2007 privind procedura de înregistrare a contractelor încheiate între persoanele juridice române și persoanele juridice străine sau persoanele fizice nerezidente, persoanele juridice române au obligația să înregistreze contractele încheiate cu persoanele juridice străine sau persoane fizice nerezidente care “execută pe teritoriul României prestări de servicii de natură lucrărilor de construcții, de montaj, activităților de supraveghere, activităților de consultanță, de asistență tehnică și a oricăror alte activități care pot constitui sediu permanent în România.” (pct.21 (1), Norme Metodologice)

Prevederile aceluiași ordin impun înregistrarea în termen de 30 de zile de la încheierea contractului la Administrația Financiară în raza careia activează persoana juridică română.

Contractele încheiate de persoane juridice române cu persoane juridice străine sau persoane fizice nerezidente pentru activități desfășurate în afara teritoriului României nu fac obiectul înregistrării, potrivit dispozițiilor Ordinului 3210/2007.

Având în vedere varietatea activităților derulate în cadrul acestui program, determinarea aplicabilității condițiilor de sediu permanent se realizează de la caz la caz, în baza prevederilor art. 8 din Codul Fiscal coroborat cu prevederile Normelor Metodologice privind aplicarea Codului Fiscal.

Ca regulă generală, obligativitatea declarării sediului permanent la Administrația Financiară apare atunci când activitatea întreprinsă de nerezident pe teritoriul României are anumit grad de permanentă și durata acestuia depășește 6 luni calendaristice.

În concret, dacă proiectul presupune activități de consultanță din partea unei partener transnațional sau detașarea unor angajați ai entității străine pentru a lucra în România pe o perioadă lungă de timp (perioade ce depășesc șase luni calendaristice) în numele angajatorilor lor, expatriții din România creează aici un sediu permanent al entității străine.

În vederea încheierii unui Acord de Parteneriat, trebuie avute în vedere o serie de Principii ce trebuie respectate de către toți membrii parteneriatului. Acestea sunt:

- a) Durata Acordului de parteneriat trebuie să acopere cel puțin perioada de implementare a proiectului;

- b) Acordul de Parteneriat trebuie completat in limba romana, semnat atat de catre reprezentantul mandatat de solicitant/beneficiar cat si de reprezentantii mandatati ai partenerilor si stampilat atat de solicitant/beneficiar cat si de catre parteneri. Indiferent de numarul partenerilor implicati in implementarea unui proiect, va fi semnat un singur Acord de parteneriat, in mai multe exemplare, cate unul pentru fiecare parte si unul pentru AM POS DRU;
- c) Legea aplicabila Acordului de parteneriat este legea romaneasca;
- d) Acordul de parteneriat constitutie Anexa obligatorie a Cererii de finantare si trebuie transmis prin posta sau servicii de curierat catre AMPOSDRU impreuna cu declaratiile finale, cerute conform Ghidului Solicitantului;
- e) Acordul de parteneriat insoteste Cererea de finantare, detaliile acesteia fiind legate in mod direct de obiectul parteneriatului. Astfel, partenerii vor trebui sa implementeze proiectul in conformitate cu metodologia, termele si alte specificatii prevazute in cererea de finantare.
- f) Urmare semnarii unui contract de finantare intre Beneficiar si AMPOSDRU/OI, clauzele acestuia vor fi aplicabile mutatis mutandis si partenerilor. Drept consecinta, partenerilor li se vor aplica atat prevederile contractului de finantare cat si cele ale Acordului de Parteneriat, unde este aplicabil.
- g) Aplicantii pot actiona individual sau impreuna cu organizatiile partenere, iar contributia proprie a acestora se realizeaza sub forma financiara (contributia in natura nu este eligibila) reprezentand procentul din valoarea totala a cheltuielilor eligibile aferente proiectului propus;
- h) Achizitii in cadrul proiectului pot fi facute de catre beneficiar sau partenerul/partenerii acestuia conform acordului partilor;
- i) Partenerii aplicanti participa in realizarea si implementarea operatiunii, iar respectivele costuri sunt eligibile in aceeasi masura cu cele ale beneficiarului grantului. Astfel, partenerii trebuie sa indeplineasca criteriile de eligibilitate aplicabile beneficiarului grantului;
- j) Beneficiarul sau partenerul/partenerii acestuia au optiunea de a subcontracta. Subcontractorii nu sunt considerati nici parteneri, nici asociati, aplicandu-li-se dispozitiile achizitiilor publice conform instructiunilor AM; indiferent de repartizarea intre beneficiar si partener/parteneri a cuantumului subcontractarii, pe ansamblu proiect trebuie sa se respecte procentul maxim de subcontractare stabilit de AM;
- k) Aplicantul va actiona in calitate de lider de consortiu si, daca va fi selectat, ca parte contractanta ("Beneficiarul").

4.2 Conditii de validitate si elemente minime ale Acordului de parteneriat

4.2.1 Conditii de validitate ale Acordului de parteneriat

Dupa cum am precizat pe parcursul prezentului **Ghid**, Acordul de parteneriat reprezinta o conventie (contract comercial) in acceptiunea prevederilor Codului Comercial, in considerarea calitatii de comerciant a persoanelor juridice de drept privat cu scop lucrativ. Conform Codului Comercial, art. 1 alin. 2, in cazul in care Codul Comercial nu exista reglementari speciale se aplica Codul Civil.

Incheierea Acordului de parteneriat nu poate fi despartita de elementele ce tin de validitatea contractului incheiat: „orice contract se incheie in ideea validitatii sale”. Validitatea Acordului de

parteneriat presupune mai mult decat o simpla analiza a mecanismului de formare a acordului de vointa, ea presupune examinarea, de sine statatoare a ceea ce art. 948 Cod Civil „conditiile esentiale pentru validitatea conventiei” – acestea fiind: capacitatea, consimtamantul, obiectul si cauza.

Cat priveste capacitatea partilor semnatare ale Acordului de parteneriat acestea trebuie sa aiba capacitate de exercitiu, adica sa aiba aptitudinea de a-si asuma drepturi si obligatii prin incheierea de acte juridice.

Partile semnatare ale Acordului de parteneriat trebuie sa isi dea consimtamantul cu intentia de a produce efecte juridice prin hotararea de a se obliga juridiceste.

Referitor la obiectul Acordului de parteneriat acesta trebuie sa existe, sa fie posibil, determinat, licit si moral.

Cauza (scopul) Acordului de parteneriat trebuie sa fie in stransa concordanta cu consimtamantul, deoarece ea reprezinta tocmai scopul, intersul partilor de a se obliga juridiceste.

Nerespectarea conditiilor de existenta mai sus-enuntate atrage nulitatea Acordului de Parteneriat.

4.2.2 Elemente minime ale Acordului de parteneriat

In vederea respectarii cerintelor minime de validitate ale unui contract si totodata pentru reglementarea corespunzatoare a mecanismelor aferente implementarii proiectelor finantate in cadrul POSDRU, Acordul de parteneriat trebuie sa contina cel putin urmatoarele titluri:

- Partile
- Obiectul contractului
- Roluri si responsabilitati in implementarea proiectului, co-finantarea operatiunilor, plati
- Durata contractului
- Drepturi si obligatii ale partenerilor
- Proprietatea
- Dispozitii finale

Un model orientativ al Acordului de Parteneriat este furnizat in **Anexa 2** la prezentul Studiu.

In functie de particularitatile relatiilor de parteneriat, acest model orientativ poate fi ajustat prin adaugarea unor noi titluri sau articole.

4.3 Drepturi si obligatii ale partenerilor

Drepturi si obligatii ale partenerului principal

- a) Partenerul principal va semna cererea de finantare si contractul de finantare.
- b) Partenerul principal va consulta partenerii cu regularitate, îi va informa despre progresul actiunii si le va furniza copii ale rapoartelor de implementare.
- c) Propunerile pentru modificari importante ale proiectului (de exemplu: activitati, parteneri, etc.), trebuie sa fie convenite cu partenerii înainte solicitarii aprobarii de

- catre AMPOSDRU. Cand nu se ajunge la un acord asupra modificarilor, partenerul principal va indica acest lucru cand va solicita aprobarea AMPOSDRU.
- d) Costurile angajate de parteneri sunt eligibile în același fel ca și costurile angajate de către beneficiarul finanțării nerambursabile (partenerul principal corespunzător rolurilor avute în proiect).
  - e) Să colaboreze și să susțină derularea proiectului, prin achiziționarea echipamentelor necesare pentru buna desfășurare a programelor de training, inclusiv prin activități de informare și publicitate pe toată durata proiectului.
  - f) Să asigure managementul de proiect.
  - g) Să respecte termenii de derulare a proiectului și decontarea cheltuielilor.
  - h) Să ducă la îndeplinire obiectivele cuprinse în proiect.

Drepturi și obligații ale partenerului/partenerilor

- a) Să colaboreze și să susțină derularea proiectului prin furnizarea de expertiză și resurse umane pentru activitățile de care este responsabil
- b) Să respecte termenii de derulare a proiectului și decontarea cheltuielilor
- c) Să ducă la îndeplinire obiectivele cuprinse în proiect
- d) Să deschidă conturi bancare dedicate proiectului, în conformitate cu prevederile legale în vigoare
- e) Să țină o evidență contabilă distinctă a Proiectului, utilizând conturi analitice dedicate pentru reflectarea tuturor operațiunilor referitoare la implementarea Proiectului, în conformitate cu dispozițiile legale.
- f) Să pună la dispoziția auditorului financiar independent și autorizat în condițiile legii toate documentele și/sau informațiile solicitate și să asigure toate condițiile pentru verificarea cheltuielilor de către acesta.
- g) Să pună la dispoziția AMPOSDRU/OI responsabil, Autorității de Certificare și Plată, Autorității de Audit, Departamentului de Luptă Antifraudă, Comisiei Europene, Curtii Europene de Conturi și/sau oricărui alt organism abilitat să verifice modul de utilizare a finanțării nerambursabile, la cerere și în termen, documentele și/sau informațiile solicitate și să asigure toate condițiile pentru efectuarea verificărilor la fața locului.
- h) Să păstreze toate documentele originale, inclusiv documentele contabile, privind activitățile și cheltuielile eligibile în vederea asigurării unei piste de audit adecvate, în conformitate cu regulamentele comunitare și naționale. Toate documentele vor fi păstrate până la 31.12.2021 cu posibilitatea prelungirii acestui termen până la închiderea oficială a POSDRU.

4.4 Tranzacții financiare între parteneri

Având în vedere că Beneficiarul este doar un reprezentant al asocierii, partenerii având drepturi și obligații asemănătoare, următoarele fluxuri financiare pot apărea între parteneri:

- acordarea prefinanțării
- rambursarea cheltuielilor către partener/parteneri, incluzând și cheltuieli indirecte declarate în mod forfetar
- rambursarea sumelor plătite necorespunzător către AM (Beneficiar și/sau partener/parteneri)

4.5 Inlocuirea partenerilor

În cazul în care unul dintre parteneri se retrage sau nu își poate desfășura în continuare activitățile asumate, din motive obiective, Beneficiarul poate propune înlocuirea acestuia cu un alt partener care să îndeplinească aceleași condiții de desemnare ca și partenerul anterior. În acest caz, condițiile de selecție a proiectului și acordarea a finanțării nu trebuie să fie afectate de schimbarea propusă, altfel contractul de finanțare fiind reziliat de drept.

Situația intervenită în cadrul parteneriatului trebuie justificată și susținută cu motive obiective.

5. Decontarea între parteneri

5.1 Aspecte generale

5.1.1 Procesul de decontare

Decontarea între Parteneri pentru activitățile întreprinse în cadrul proiectului se realizează în baza documentelor justificative (detaliată la punctul 7.1. din acest Ghid).

Potrivit cadrului legal în vigoare, în funcție de natura operației și încadrarea Partenerilor ca persoane impozabile în sfera taxei pe valoarea adăugată, decontarea se va face pe baza de factură (persoane impozabile) sau alte documente justificative (persoane neimpozabile).

În cazul în care prestatorul este persoana impozabilă, decontarea se va realiza pe baza de factură, chiar dacă beneficiarul este persoana neimpozabilă. Factura va fi însoțită de documente primare (ex. sub-Contract de prestări servicii, raport de activitate, listă de prezență, etc) pentru a valida suma înscrisă conform cerințelor AMPOSDRU/OI. La începutul proiectului Partenerul Principal va notifica partenerii asupra documentelor suport care trebuie transmise.

Facturile emise de către parteneri naționali vor cuprinde în mod obligatoriu informațiile cerute de Art. 155, alineat 5 din Codul Fiscal precum și:

- a) Activitatea întreprinsă corespunzător proiectului;
- b) Linia de buget din proiect corespunzătoare activității.

Facturile emise de către parteneri transnaționali vor cuprinde informațiile cerute de legislația aplicabilă acestuia precum și precum și:

- a) Activitatea întreprinsă corespunzător proiectului;
- b) Linia de buget din proiect corespunzătoare activității.

Partenerii vor primi decontarea costurilor suportate, în limita sumelor stabilite în acordul de parteneriat.

Transferurile financiare între parteneri vor fi făcute în termenii stabilite în Acordul de Parteneriat. Conform prevederilor art.15 alin.(1) litera e) din normele de aplicare a OUG 64/2009 aprobate prin Ordinul MFP nr. 2548/2009, pentru partenerii transnaționali decontarea trebuie făcută înainte de transmiterea cererii de rambursare către AM/OI.

Pentru Partenerii nationali decontarea poate fi facuta fie inainte de transmiterea cererii de rambursare catre AM/OI fie dupa rambursarea sumelor respective de catre AM, conform prevederilor Acordului de Parteneriat.

Platile catre partenerii nationali vor fi facute in Lei iar catre cei transnationali in Lei sau alta moneda stabilita de comun acord, conform acordului partilor.

5.1.2 Taxarea tranzactiilor intre parti

Pentru a discuta de incadrarea in sfera de impozitare TVA, in primul rand trebuie stabilita incadrarea juridica a fiecarui parteneriat si apoi studiata fiecare operatiune desfasurata.

Avand in vedere complexitatea acestei taxe, nu se pot impune conditii general valabile pentru toate tipurile de parteneriate. Totusi, sunt cateva aspecte generale de care trebuie tinut cont pentru a determina daca tranzactia intra sau nu in sfera de impozitare TVA, asa cum sunt definite in art. 126, alin. (1) Cod Fiscal:

- i. operatiunea desfasurata este realizata pe teritoriul Romaniei (locul prestarii este Romania)
- ii. operatiunea desfasurata este considerata a fi operatiune „cu plata”
- iii. partenerii care presteaza servicii² sau livreaza bunuri trebuie sa fie persoane impozabile care desfasoara de o maniera independenta si indiferent de loc activitati economice de natura celor prevazute la art. 127 alin. (2) din Codul Fiscal, oricare ar fi scopul sau rezultatul acestei activitati.

Daca sunt indeplinite cumulativ aceste conditii, discutam de operatiuni impozabile in Romania din punct de vedere al TVA. Conform art 155 din Legea 571/2003 privind Codul fiscal, persoanele impozabile³ care efectueaza livrari de bunuri sau prestari de servicii, altele decat livrarile/prestarile fara drept de deducere a taxei, conform art.141 alin. (1) si (2) sunt obligate la intocmirea facturii ca document doveditor al tranzactiei efectuate. Pentru restul operatorilor economici/persoanelor neimpozabile, care nu indeplinesc cumulativ conditiile mai sus mentionate nu exista obligativitate intocmirii facturii.

Totodata, trebuie tinut cont de faptul ca Legea 571/2003 privind Codul Fiscal prevede exceptii de la regulile generale permitand pentru anumite operatiuni (inchiriere, invatamant, etc) scutirea de la taxa pe valoarea adaugata si pe cale de consecinta scutirea de la facturare.

In conformitate cu prevederile art. 127 alin. (4) din Codul Fiscal coroborat cu punctul 3 din Normele de Aplicare ale Codului Fiscal, institutiile publice si organizatiile fara scop patrimonial nu sunt persoane impozabile atata timp cat natura activitatilor prestate ramane una non-economica, dupa cum urmeaza:

---

² Activitatile implementate de beneficiar/partener sunt asimilate serviciilor asa cum sunt definite ele la art. 133 din Codul Fiscal.

³ Prin persoana impozabila, conform art. 127 alin. (1) si (2) din Codul Fiscal, se intelege orice persoana care desfasoara, de o maniera independenta si indiferent de loc, activitati economice de natura celor prevazute la alin. (2), oricare ar fi scopul sau rezultatul acestei activitati. Activitatile economice cuprind activitatile producatorilor comerciantilor sau prestatorilor de servicii, inclusiv activitatile extractive, agricole si activitatile profesiilor libere sau asimilate acestora. De asemenea, constituie activitate economica exploatarea bunurilor corporale sau necorporale in scopul obtinerii de venituri cu caracter de continuitate.

- institutiile publice nu sunt persoane impozabile pentru activitatile care sunt desfasurate in calitate de autoritati publice. (art. 127 (4) Codul Fiscal)
- organizatiile fara scop patrimonial sunt persoana neimpozabile daca bunurile sau serviciile sunt acordate in mod gratuit. (punctul 3, alin. (2) Norme Metodologice).

Asadar, taxarea transferurilor intre Parteneri depinde in primul rand de natura juridica a contractului incheiat intre parti, de activitatea intreprinsa in cadrul proiectului (implementare activitati proiect, achizitionare echipamente, etc.) si nu in ultimul rand de incadrarea partenerilor ca persoane impozabile sau neimpozabile din punct de vedere al taxei pe valoarea adaugata.

5.1.3 Facturarea si obligatia platii taxei pe valoarea adaugata

Avand in vedere aspectele tratate mai sus privind taxarea activitatilor conform Codului Fiscal si decontarea ceruta in cadrul proiectelor POSDRU, in urmatorul capitol vom incerca o detaliere a principalelor activitati pentru a determina daca acestea se incadreaza in sfera de taxare TVA si prin urmare trebuie emisa factura spre decontare.

Potrivit Ghidului Solicitantului proiectele dezvoltate in cadrul POSDRU se refera in principal la prestarea de servicii intangibile. Serviciile intangibile⁴ sunt serviciile prevazute la Art. 133 (1), (2) lit. g) si h) din Codul Fiscal care constau in principal in efectuarea de munca intelectuala, transferul de munca intelectuala sau de cunostinte sau efectuarea de documentatie, dupa cum urmeaza:

„Art. 133. - (1) Locul prestarii de servicii este considerat a fi locul unde prestatorul este stabilit sau are un sediu fix de la care serviciile sunt efectuate.

(2) g) locul unde clientul caruia îi sunt prestate serviciile este stabilit sau are un sediu fix, cu conditia ca respectivul client sa fie stabilit sau sa aiba un sediu fix în afara Comunitatii ori sa fie o persoana impozabila actionand ca atare, stabilita sau care are un sediu fix în Comunitate, dar nu în acelasi stat cu prestatorul, în cazul urmatoarelor servicii:

5. serviciile consultantilor, inginerilor, juristilor si avocatilor, contabililor si expertilor contabili, ale birourilor de studii si alte servicii similare;

8. punerea la dispozitie de personal;

h) locul unde sunt prestate serviciile, în cazul urmatoarelor servicii:

1. servicii culturale, artistice, sportive, stiintifice, educative, de divertisment sau similare, inclusiv serviciile accesorii si cele ale organizatorilor de astfel de activitati; “

Mai jos sunt explicate activitatile intreprinse in aceste proiecte asa se regasesc ele in Codul Fiscal, dupa cum urmeaza:

---

⁴ Potrivit informatiilor postate pe site-ul Ministerului de Finante procedura privind taxa pe valoarea adaugata referitoare la serviciile intangibile va suporta modificari incepand cu data de 1 ianuarie 2010. Noul pachet legislativ privind TVA abordeaza in principal doua aspecte majore ale legislatiei TVA, si anume regulile referitoare la locul taxarii pentru prestarea de servicii si procedurile legate de rambursarea de TVA, dar si aspecte legate de colaborarea si transmiterea de informatii între autoritatile fiscale ale statelor membre. Datorita acestor modificari, aspectele fiscale cu privire la TVA prezentate in acest studiu vor suporta ajustari.

a) Consultanta si activitati asimilate

Articolul 133 alin. (2) litera g) pct. 5 si 8 din Codul Fiscal prevede ca pentru serviciile consultantilor, inginerilor, juristilor si avocatilor, contabililor si expertilor contabili, ale birourilor de studii si alte servicii similare, si pentru serviciile constand in punerea la dispozitie de personal, locul prestarii sa fie considerat locul unde clientul caruia ii sunt prestate serviciile este stabilit sau are un sediu fix in afara Comunitatii ori sa fie o persoana impozabila actionand ca atare, stabilita sau care are un sediu fix in Comunitate, dar nu in acelasi stat cu prestatorul.

Este obligata la plata taxei, conform art. 150 alin. (1), lit. b) din Codul Fiscal, daca aceasta este datorata in conformitate cu prevederile Titlului VI din Codul Fiscal, persoana impozabila care actioneaza ca atare si care beneficiaza de serviciile prevazute la art. 133 alin. (2) lit. g), daca aceste servicii sunt prestate de o persoana impozabila care nu este stabilita in Romania, chiar daca este inregistrata in scopuri de TVA in Romania, conform art. 153 alin. (4) si (5).

Prin urmare pentru serviciile prevazute la art. 133 alin. (2) lit. g) din Codul Fiscal prestate de un prestator persoana impozabila dintr-un stat din Comunitate sau din afara Comunitatii, care nu este stabilit in Romania, chiar daca este inregistrat in scopuri de TVA in Romania, conform art.153 alin. (4) si (5), TVA se plateste in Romania de catre beneficiar numai daca acest beneficiar este persoana impozabila actionand ca atare, respectiv este o persoana (fizica sau juridica) care desfasoara de o maniera independenta si indiferent de loc, activitati economice de natura celor prevazute la art. 127 alin. (2) lit. a) din Codul Fiscal, oricare ar fi scopul sau rezultatul acestei activitati si este stabilita sau are un sediu fix in Romania.

Conform art. 125¹ alin. (2) lit. a) din Codul Fiscal, o persoana impozabila are un sediu fix in Romania daca dispune in Romania de suficiente resurse tehnice si umane pentru a efectua regulat livrari de bunuri si/sau prestari de servicii impozabile.

Potrivit art. 125¹ alin. (2) lit. b) din Codul Fiscal, o persoana impozabila este stabilita in Romania in cazul in care sunt indeplinite cumulativ urmatoarele conditii:

- Persoana impozabila are in Romania un sediu central, o sucursala, o fabrica, un atelier, o agentie, un birou de vanzari sau cumparari, un depozit sau orice alta structura fixa, cu exceptia santierelor de constructii;
- Structura este condusa de o persoana imputernicita sa angajeze persoana impozabila in relatiile cu clientii si furnizorii;
- Persoana care angajeaza persoana impozabila in relatiile cu clientii si furnizorii sa fie imputernicita sa efectueze achizitii, importuri, livrari de bunuri si prestari pentru persoana impozabila;
- Obiectul de activitate al structurii respective sa fie livrarea de bunuri sau prestarea de servicii, conform Titlului VI din Codul Fiscal.

La punctul 55 alin. (1) din Normele Metodologice, se precizeaza ca in cazul serviciilor prevazute la art. 150 alin. (1), lit. b) din Codul Fiscal, prestate de o persoana impozabila nestabilita in Romania, chiar daca este inregistrata in Romania conform art. 153 alin. (4) din Codul Fiscal, catre o persoana impozabila, aceasta din urma va fi obligata la plata taxei, daca taxa este datorata conform Titlului VI din Codul Fiscal.

In cazul in care beneficiarul este:

- O institutie publica si serviciile sunt utilizate pentru activitatea pentru care institutia publica nu are calitatea de persoana impozabila in conformitate cu prevederile art. 127 din Codul Fiscal, institutia publica nu este obligata la plata taxei in Romania, indiferent daca este sau nu inregistrata in scopuri de taxe pentru alte operatiuni conform art. 153 sau 153¹ din Codul Fiscal.
- O institutie publica si serviciile sunt utilizate de institutia publica pentru activitatea desfasurata in calitate de persoana impozabila respectiv pentru operatiunile taxabile, scutite cu drept de deducere sau scutite fara drept de deducere, institutia publica este obligata la plata taxei in Romania, indiferent daca este inregistrata sau nu in scopuri de TVA pentru alte operatiuni conform art. 153 sau 153¹ din Codul Fiscal;

In concluzie conform cadrului legal prezentat, pentru serviciile prevazute la art. 133 alin. (2) lit. g) punctele 5 si 8 din Codul Fiscal prestate de un prestator din afara Romaniei, se plateste TVA in Romania doar daca beneficiarul este o persoana impozabila sau daca beneficiarul este o institutie publica si serviciile sunt utilizate de institutia publica pentru activitatea desfasurata in calitate de persoana impozabila, respectiv pentru operatiunile taxabile, scutite cu drept de deducere sau scutite fara drept de deducere, indiferent daca este inregistrata in scopuri de taxa pentru alte operatiuni conform art. 153 sau 153¹ din Codul Fiscal.

b) Activitati educationale si activitatile accesorii (training, etc)

Conform art. 133 alin. (2) lit. h) pct. 1 din Codul Fiscal, pentru serviciile educative inclusiv serviciile accesorii si cele ale organizatorilor de astfel de activitati locul prestarii este considerat a fi locul unde sunt prestate serviciile.

Potrivit art. 150 alin. (1) lit. g) din Codul Fiscal, este obligata la plata taxei, daca aceasta este datorata in conformitate cu Titlul VI din Codul Fiscal, persoana impozabila actionand ca atare sau persoana juridica neimpozabila, stabilita in Romania sau nestabilita in Romania, dar inregistrata prin reprezentat fiscal, care este beneficiar al unor livrari de bunuri sau prestari de servicii care au loc in Romania, conform art. 132 sau 133, altele decat cele prevazute la lit. b)-e), daca sunt realizate de o persoana impozabila care nu este stabilita in Romania si care nu este inregistrata in Romania, conform art. 153.

Serviciile de training fiind servicii educative desfasurate in Romania de catre un prestator dintr-un stat membru se incadreaza la art. 133 alin. (2) lit. h) pct.1 din Codul Fiscal, locul prestarii din punct de vedere al taxei fiind Romania.

Conform art. 133 alin.(2) lit. h) pct.1 din Codul fiscal, coroborat cu art.150 alin. (1) lit. g) din Codul fiscal, beneficiarul din Romania este persoana obligata la plata taxei aferenta serviciilor educative achizitionate in beneficiul sau numai daca beneficiarul este persoana impozabila actionand ca atare sau persoana juridica neimpozabila, stabilita in Romania sau nestabilita in Romania, dar inregistrata prin reprezentant fiscal si daca prestatorul nu este stabilit in Romania si nu este inregistrat in scopuri de TVA in Romania, conform art. 153 din Codul fiscal.

Daca prestatorul nu este persoana impozabila stabilita in Romania, dar este inregistrata in Romania, conform art.153 alin.(4) sau (5) din Codul fiscal, persoana obligata la plata taxei

aferenta serviciilor educative este prestatorul in conformitate cu prevederile art. 150 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal.

Concluzionand, daca activitatile educationale sunt realizate pe teritoriul Romaniei de o persoana impozabila care nu este stabilita sau inregistrata din punct de vedere al taxei pe valoarea adaugata in Romania, persoana obligata la plata taxei este beneficiarul, persoana impozabila sau neimpozabila stabilita in Romania.

Daca prestatorul este persoana impozabila stabilita in Romania atunci el este obligat la plata taxei pe valoarea adaugata.

In cazul in care Partenerul Strain este obligat sa-si inregistreze un sediu permanent in Romania si este persoana juridica impozabila, atunci se aplica regula generala, si anume el devine obligat la plata taxei pe valoarea adaugata in calitate de prestator in cadrul tranzactiilor desfasurate pe teritoriul Romaniei.

Facturarea

Conform art. 155 alin. (1) din Codul fiscal, si pct. 69 din Normele Metodologice, numai partenerul persoana impozabila care efectueaza o livrare de bunuri sau o prestare de servicii, alta decat o livrare/prestare fara drept de deducere a taxei, conform art. 141 alin. (1) si (2), trebuie sa emita o factura catre fiecare beneficiar, cel tarziu pana in cea de-a 15-a zi lucratoare a lunii urmatoare celei in care ia nastere faptul generator al taxei, cu exceptia cazului in care factura a fost deja emisa.

Persoana impozabila care efectueaza o livrare de bunuri sau o prestare de servicii scutita fara drept de deducere a taxei conform art. 141 alin. (1) si (2) din Codul Fiscal nu are obligatia intocmirii unei facturi, dar operatiunile vor fi consemnate in documente potrivit legislatiei contabile.

Emiterea facturii nu este interzisa fiind optiunea persoanei impozabile de a factura operatiunile respective. In situatia in care factura este emisa aceasta trebuie sa contina informatiile prevazute la art.155 alin. (5) din Codul fiscal.

5.2 Acordarea prefinantarii

In cadrul proiectului exista si optiunea acordarii unei prefinantari in conditiile si limitele stabilite in contractul de finantare.

Sumele acordate ca prefinanțare în cadrul proiectelor finanțate din POSDRU se deduc prin aplicarea unui procent la valoarea cererilor de rambursare transmise de beneficiari, conform prevederilor contractului de finanțare.

In cazul in care Beneficiarul primeste prefinantare, acesta are optiunea de a utiliza suma acordata singur sau sa o transfere partial ori integral partenerului/partenerilor in functie de clauzele convenite in Acordul de Parteneriat.

Liderul parteneriatului care este finanțat integral din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale poate solicita acordarea de prefinanțare în numele partenerilor care pot primi prefinanțare conform art. 2 alin. (2) lit. d) din OUG nr.64/2009.

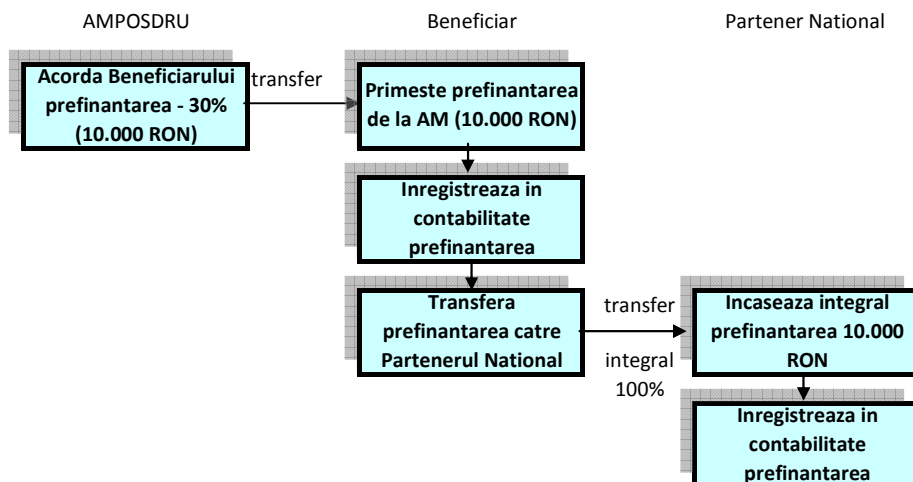
Sumele astfel primite vor fi virate de liderul parteneriatului, în termen de maxim 3 zile lucrătoare de la data încasării, în conturile de disponibilități proprii și/sau în conturile de disponibilități ale partenerilor și/sau în conturile de venituri ale bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor fondurilor speciale sau ale bugetelor locale, deschise pe codul de identificare fiscală propriu și/sau al partenerilor, la unitățile trezoreriei statului prin care aceștia își desfășoară activitatea.

În acest caz, liderul parteneriatului are obligația transmiterii unei notificări scrise atât partenerilor, cât și Autorității de management, cu privire la efectuarea viramentului în conturile de venituri, în termen de maxim 3 zile lucrătoare de la data virării, notificare la care anexează o copie a ordinului de plată și a extrasului de cont.

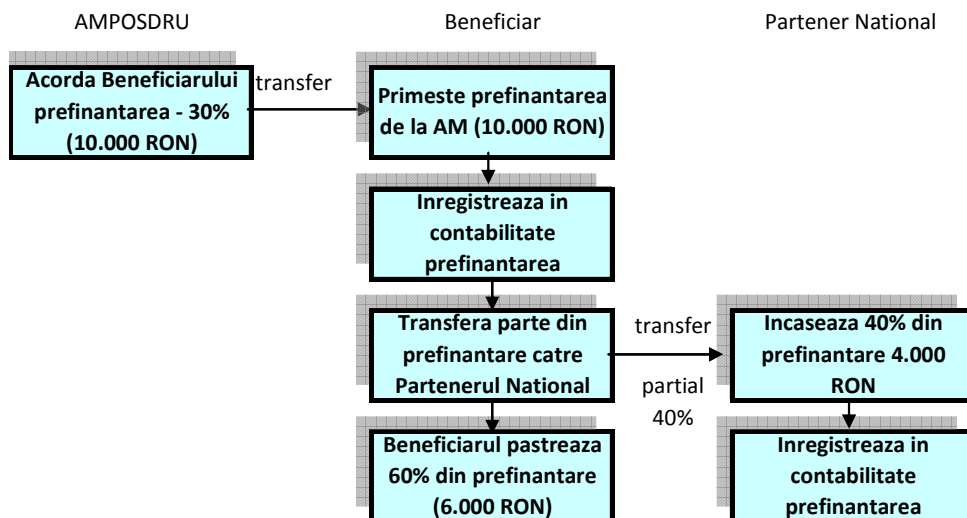
Partenerii finanțați integral din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale sau bugetele locale au obligația verificării încasării sumelor în conturile de venituri, în termen de maxim 3 zile lucrătoare de la data primirii notificării. În cazul în care încasarea sumelor nu s-a efectuat, partenerii sunt obligați să transmită o notificare scrisă atât liderului parteneriatului, cât și Autorității de management, în termen de maxim 3 zile lucrătoare de la data constatării.

Cu titlu de exemplu, în schemele de mai jos, este prezentat fluxul de numerar în cazul acordării prefinanțării și împărțirea acesteia între Beneficiar și Partener.

Cazul I: Beneficiarul transferă integral prefinanțarea Partenerului

Cazul II: Prefinanțarea este împărțită între Beneficiar și Partener

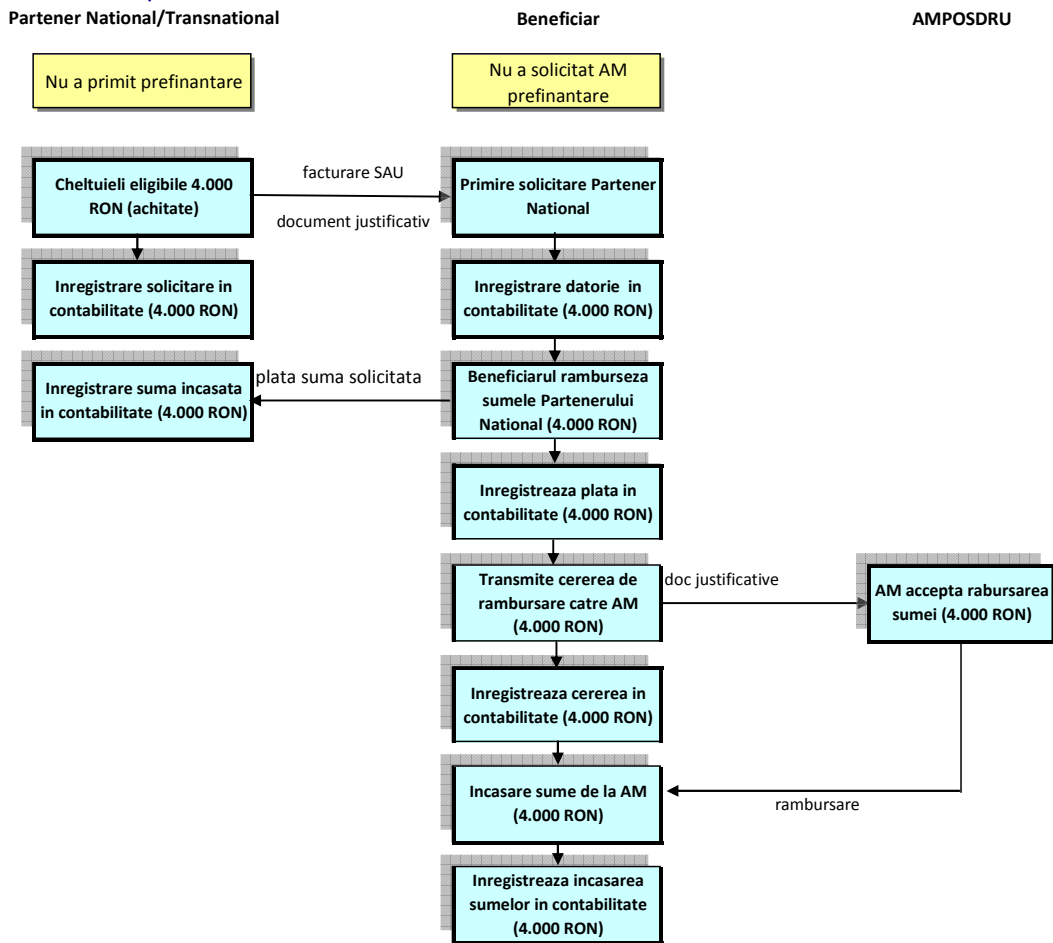
5.3 Rambursarea cheltuielilor

Rambursarea cheltuielilor efectuate catre Parteneri, aferente activitatilor intreprinse in cadrul proiectului, se realizeaza pe baza de documente justificative.

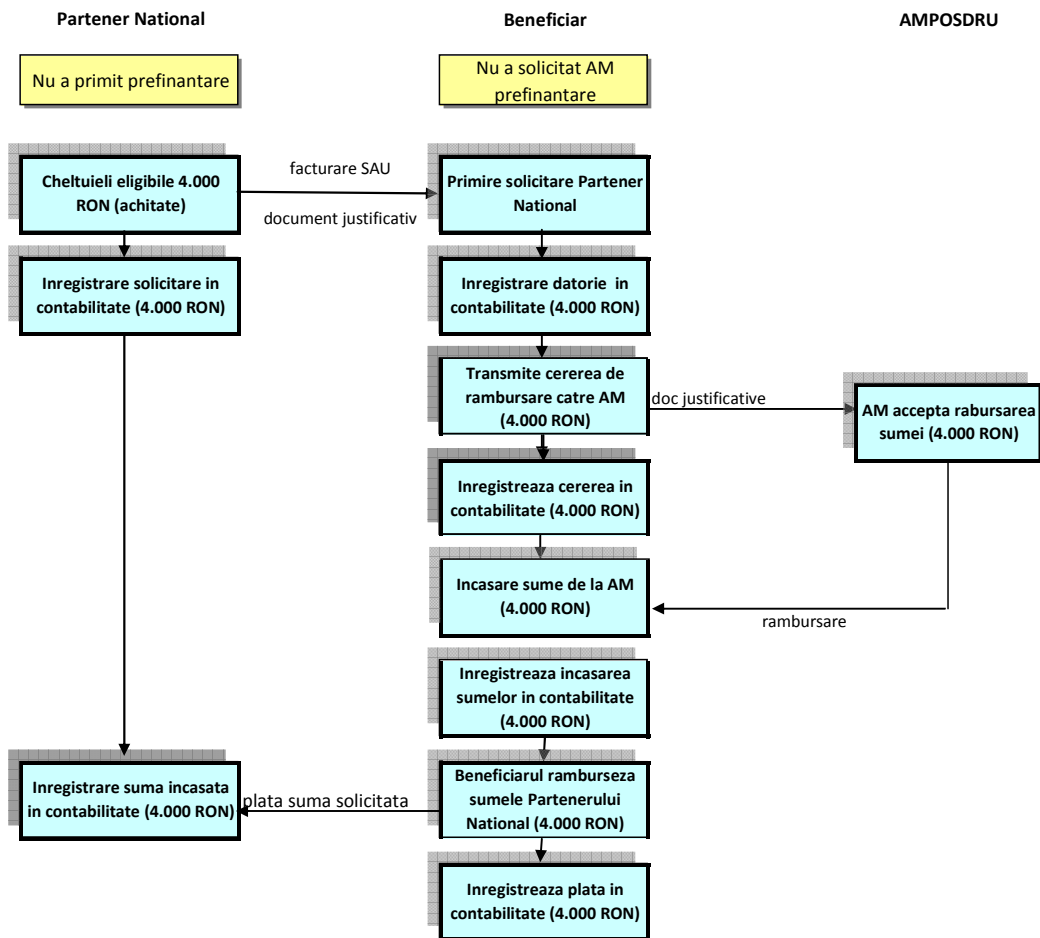
Decontarea intre Beneficiar si partenerul/partenerii nationali a cheltuielilor efectuate se realizeaza conform schemei de mai jos.

Caz I: Fara prefinantare

Alternativa 1 – plata catre Partener national inaintea intocmirii cererii de rambursare

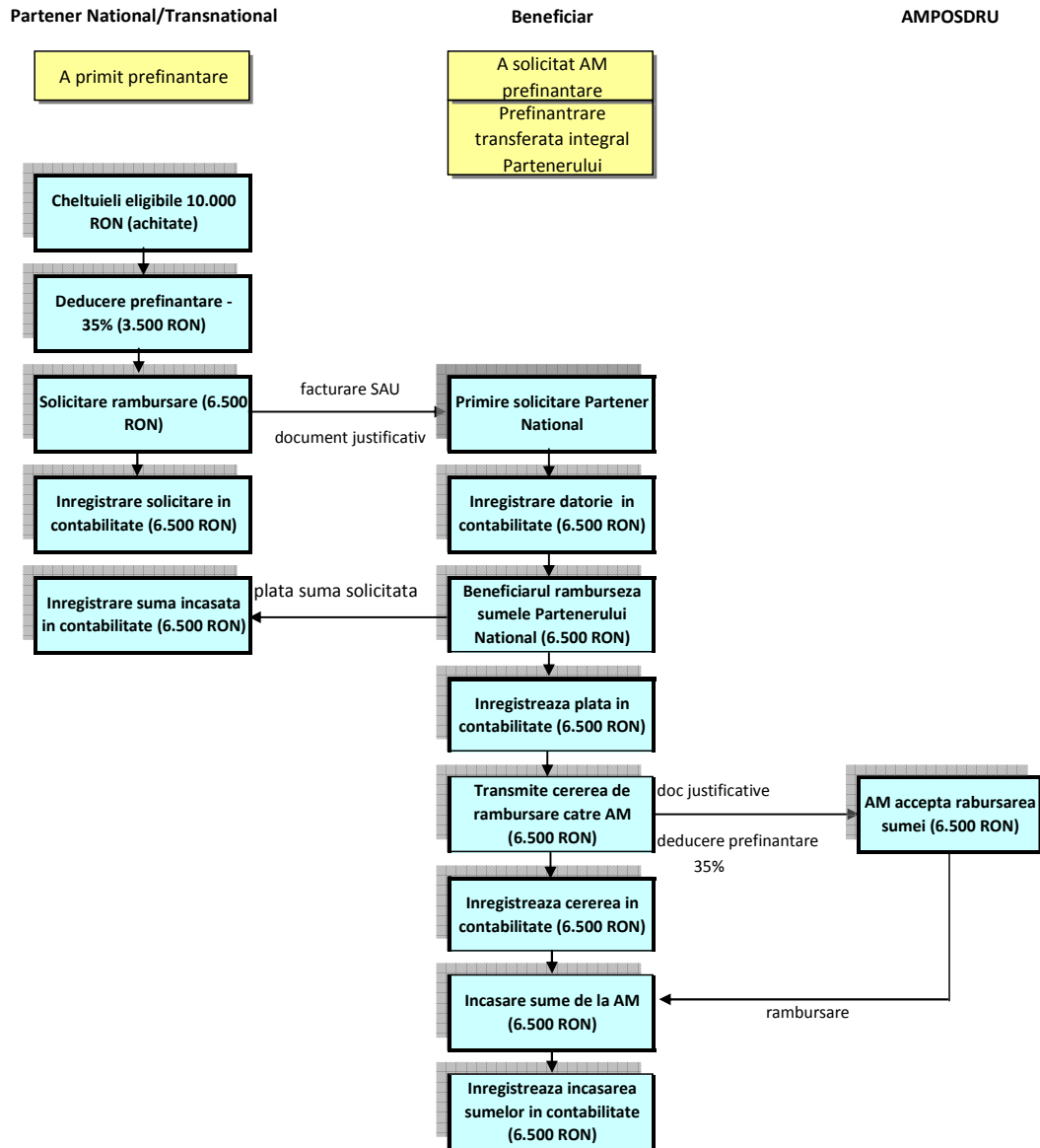

Alternativa 2 – plata catre Partener national/transnational dupa rambursarea sumelor de catre AM

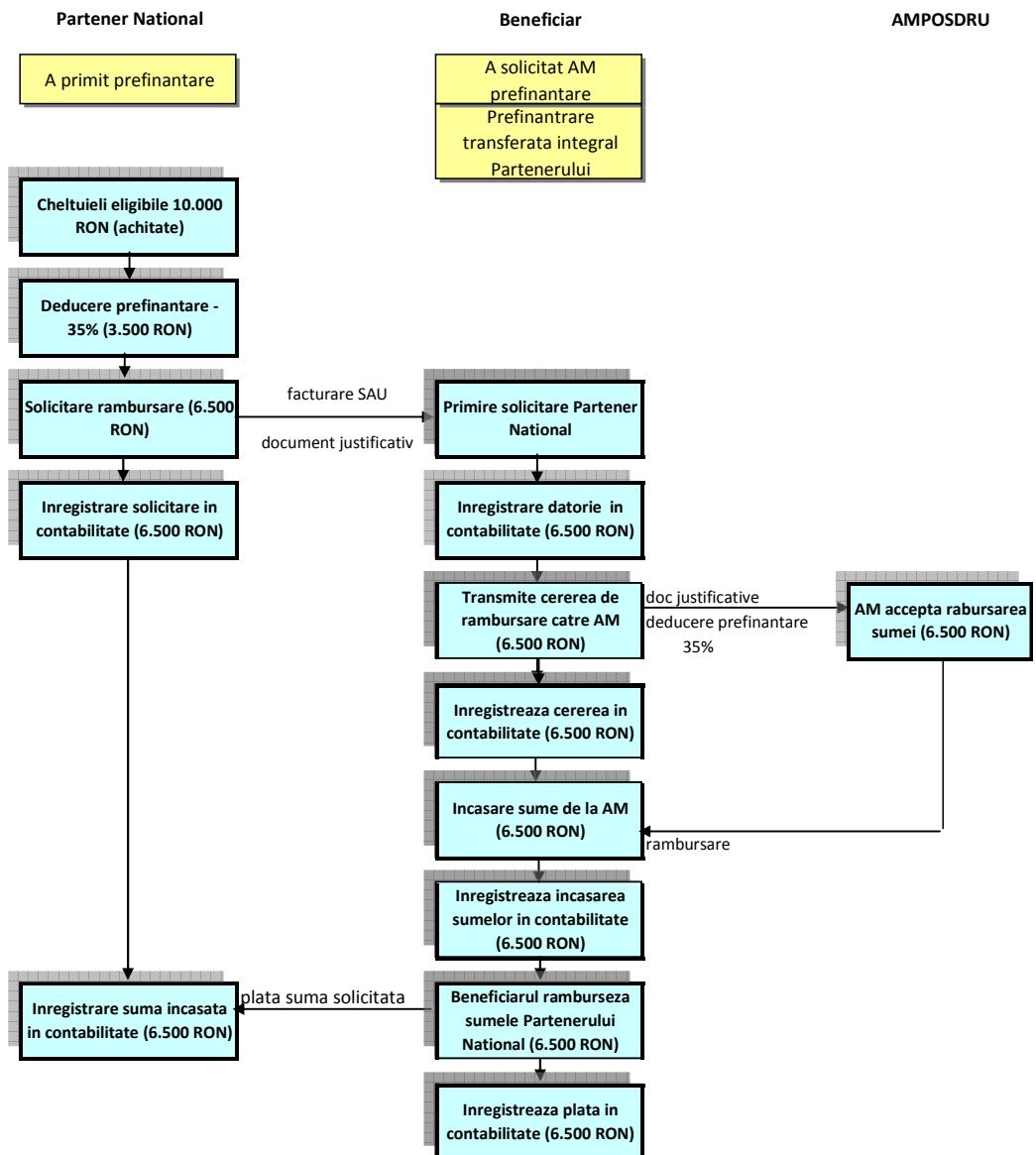

Caz II. Cu prefinantare

Alternativa 1 – plata catre Partener national inaintea intocmirii cererii de rambursare

Alternativa 2 – plata catre Partener **national/transnational** dupa rambursarea sumelor de catre AM

5.4 Decontarea între parteneri – cazuri particulare

În concordanță cu prevederile legislative în vigoare, decontarea serviciilor între parteneri se face doar în baza documentelor justificative.

Ținând cont de aspectele detaliate mai sus și de complexitatea taxei pe valoarea adăugată, nu se poate stabili un model general valabil pentru toate tipurile de contracte încheiate în parteneriat în cadrul POSDRU.

Ca regulă generală, emiterea unei facturi este determinată de încadrarea Prestatorului ca persoană impozabilă. În caz contrar, decontarea se va face în baza altor documente justificative.

Cu titlu de exemplu, in cazul unor activitati de training decontarea operatiunilor se va face in functie de natura juridica a partenerilor si incadrarea fiscala a operatiunilor desfasurate in proiect. Conform art. 133, alin. (2) lit. h) pct. 1 din Codul Fiscal, serviciile de training fiind servicii educative desfasurate in Romania de catre un prestator dintr-un stat membru au loc in Romania unde sunt prestate serviciile.

5.4.1 Solicitant/Beneficiar – Societate Comerciala, Partener – Societate Comerciala

a) Partener Roman

- Daca prestatorul este persoana impozabila romana atunci decontarea serviciului se va face in baza unei facturi, prestatorul fiind obligat la plata taxei;
- Daca prestatorul este persoana neimpozabila atunci decontarea se va realiza in baza altor documente justificative;

b) Partener dintr-un alt stat membru UE

- in cazul in care partenerul este o persoana impozabila din UE (dar nu din Romania) atunci acesta va factura aplicandu-se taxarea inversa daca beneficiarul este platitor de TVA sau se va trece pe cost daca beneficiarul este neplatitor de TVA; obligativitatea platii taxei revine Beneficiarului (persoana impozabila sau neimpozabila romana), daca prestatorul, persoana impozabila in UE, nu este inregistrat in Romania conform art. 153 din Codul Fiscal. In caz contrar, prestatorul este obligat la plata taxei.
- daca prestatorul este persoana neimpozabila din punct de vedere al taxei pe valoarea adaugata, atunci facturarea nu se aplica, decontarea facandu-se in baza altor documente justificative;

5.4.2 Solicitant/Beneficiar – Societate Comerciala, Partener – ONG

a) Partener Roman

- daca Partenerul este persoana juridica romana neimpozabila nu exista obligativitatea emiterii de factura, decontarea facandu-se in baza altor documente justificative;
- daca prestatorul este persoana impozabila atunci decontarea dintre parti se va face in baza unei facturi, prestatorul fiind obligat la plata taxei.

b) Partener dintr-un alt stat membru UE

- in cazul in care partenerul este o persoana impozabila din UE (dar nu din Romania) atunci acesta va factura aplicandu-se taxarea inversa daca beneficiarul este platitor de TVA sau se va trece pe cost daca beneficiarul este neplatitor de TVA; obligativitatea platii taxei revine Beneficiarului (persoana impozabila sau neimpozabila romana), daca prestatorul, persoana impozabila in UE, nu este inregistrat in Romania conform art. 153 din Codul Fiscal. In caz contrar, prestatorul este obligat la plata taxei.
- daca prestatorul este persoana neimpozabila din punct de vedere al taxei pe valoarea adaugata, atunci facturarea nu se aplica, decontarea facandu-se in baza altor documente justificative;

5.4.3 Solicitant/Beneficiar – Societate Comerciala, Partener – Institutie Publica

a) Partener Roman

- daca prestatorul este persoana impozabila atunci decontarea dintre parti se va face in baza unei facturi, prestatorul fiind obligat la plata taxei.
- daca Partenerul este persoana juridica neimpozabila decontarea se va face in baza altor documente justificative.

b) Partener dintr-un alt stat membru UE

- in cazul in care partenerul este o persoana impozabila din UE (dar nu din Romania) atunci acesta va factura aplicandu-se taxarea inversa daca beneficiarul este platitor de TVA sau se va trece pe cost daca beneficiarul este neplatitor de TVA; obligativitatea platii taxei revine Beneficiarului (persoana impozabila sau neimpozabila romana), daca prestatorul, persoana impozabila in UE, nu este inregistrat in Romania conform art. 153 din Codul Fiscal. In caz contrar, prestatorul este obligat la plata taxei.
- daca prestatorul este persoana neimpozabila din punct de vedere al taxei pe valoarea adaugata, atunci facturarea nu se aplica, decontarea facandu-se in baza altor documente justificative;

5.4.4 Solicitant/Beneficiar – ONG, Partener – Societate Comerciala

a) Partener Roman

- daca prestatorul este persoana impozabila atunci decontarea dintre parti se va face in baza unei facturi, prestatorul fiind obligat la plata taxei.
- daca Partenerul este persoana juridica neimpozabila decontarea se va face in baza altor documente justificative.

b) Partener dintr-un alt stat membru UE

- in cazul in care partenerul este o persoana impozabila din UE (dar nu din Romania) atunci acesta va factura aplicandu-se taxarea inversa daca beneficiarul este platitor de TVA sau se va trece pe cost daca beneficiarul este neplatitor de TVA; obligativitatea platii taxei revine Beneficiarului (persoana impozabila sau neimpozabila romana), daca prestatorul, persoana impozabila in UE, nu este inregistrat in Romania conform art. 153 din Codul Fiscal. In caz contrar, prestatorul este obligat la plata taxei.
- daca prestatorul este persoana neimpozabila din punct de vedere al taxei pe valoarea adaugata, atunci facturarea nu se aplica, decontarea facandu-se in baza altor documente justificative;

5.4.5 Solicitant/Beneficiar – ONG, Partener – ONG

a) Partener Roman

- daca prestatorul este persoana impozabila atunci decontarea dintre parti se va face in baza unei facturi, prestatorul fiind obligat la plata taxei.
- daca Partenerul este persoana juridica neimpozabila decontarea se va face in baza altor documente justificative.

b) Partener dintr-un alt stat membru UE

- in cazul in care partenerul este o persoana impozabila din UE (dar nu din Romania) atunci acesta va factura aplicandu-se taxarea inversa daca beneficiarul este platitor de TVA sau se va trece pe cost daca beneficiarul este neplatitor de TVA; obligativitatea platii taxei revine Beneficiarului (persoana impozabila sau neimpozabila romana), daca prestatorul, persoana impozabila in UE, nu este inregistrat in Romania conform art. 153 din Codul Fiscal. In caz contrar, prestatorul este obligat la plata taxei.
- daca prestatorul este persoana neimpozabila din punct de vedere al taxei pe valoarea adaugata, atunci facturarea nu se aplica, decontarea facandu-se in baza altor documente justificative;

5.4.6 Solicitant/Beneficiar – ONG, Partener – Institutie Publica

a) Partener Roman

- daca prestatorul este persoana impozabila atunci decontarea dintre parti se va face in baza unei facturi, prestatorul fiind obligat la plata taxei.
- daca Partenerul este persoana juridica neimpozabila decontarea se va face in baza altor documente justificative.

b) Partener dintr-un alt stat membru UE

- in cazul in care partenerul este o persoana impozabila din UE (dar nu din Romania) atunci acesta va factura aplicandu-se taxarea inversa daca beneficiarul este platitor de TVA sau se va trece pe cost daca beneficiarul este neplatitor de TVA; obligativitatea platii taxei revine Beneficiarului (persoana impozabila sau neimpozabila romana), daca prestatorul, persoana impozabila in UE, nu este inregistrat in Romania conform art. 153 din Codul Fiscal. In caz contrar, prestatorul este obligat la plata taxei.
- daca prestatorul este persoana neimpozabila din punct de vedere al taxei pe valoarea adaugata, atunci facturarea nu se aplica, decontarea facandu-se in baza altor documente justificative;

5.4.7 Solicitant/Beneficiar – Institutie Publica, Partener – Societate Comerciala

a) Partener Roman

- daca prestatorul este persoana impozabila atunci decontarea dintre parti se va face in baza unei facturi, prestatorul fiind obligat la plata taxei.
- daca Partenerul este persoana juridica neimpozabila decontarea se va face in baza altor documente justificative.

b) Partener dintr-un alt stat membru UE

- in cazul in care prestatorul este persoana impozabila nestabilita in Romania, chiar daca este inregistrata in scopuri de TVA in Romania decontarea se face in baza unei facturi; obligatia platii taxei revine beneficiarului, institutie publica, daca aceasta utilizeaza serviciile in calitate de persoana impozabila, indiferent daca este inregistrata in scopuri de TVA sau nu. In caz contrar, daca institutia publica foloseste serviciile in calitatea sa de institutie publica atunci institutia publica nu este obligata la plata taxei in Romania, indiferent daca este sau nu inregistrata in scopuri de TVA in Romania pentru alte activitati.
- In cazul in care prestatorul este persoana juridica neimpozabila, decontarea se face in baza altor documente justificative.

5.4.8 Solicitant/Beneficiar – Institutie Publica, Partener – ONG

a) Partener Roman

- daca prestatorul este persoana impozabila atunci decontarea dintre parti se va face in baza unei facturi, prestatorul fiind obligat la plata taxei.
- daca Partenerul este persoana juridica neimpozabila decontarea se va face in baza altor documente justificative.

b) Partener dintr-un alt stat membru UE

- in cazul in care prestatorul este persoana impozabila nestabilita in Romania, chiar daca este inregistrata in scopuri de TVA in Romania decontarea se face in baza unei facturi; obligatia platii taxei revine beneficiarului, institutie publica, daca aceasta utilizeaza serviciile in calitate de persoana impozabila, indiferent daca este inregistrata in scopuri de TVA sau nu. In caz contrar, daca institutia publica foloseste serviciile in calitatea sa de institutie publica atunci institutia publica nu este obligata la plata taxei in Romania, indiferent daca este sau nu inregistrata in scopuri de TVA in Romania pentru alte activitati.
- In cazul in care prestatorul este persoana juridica neimpozabila, decontarea se face in baza altor documente justificative.

5.4.9 Solicitant/Beneficiar – Institutie Publica, Partener – Institutie Publica

a) Partener Roman

- daca prestatorul este persoana impozabila atunci decontarea dintre parti se va face in baza unei facturi, prestatorul fiind obligat la plata taxei.
- daca Partenerul este persoana juridica neimpozabila decontarea se va face in baza altor documente justificative.

b) Partener dintr-un alt stat membru UE

- in cazul in care prestatorul este persoana impozabila nestabilita in Romania, chiar daca este inregistrata in scopuri de TVA in Romania decontarea se face in baza unei facturi; obligatia platii taxei revine beneficiarului, institutie publica, daca aceasta utilizeaza serviciile in calitate de persoana impozabila, indiferent daca este inregistrata in scopuri de TVA sau nu. In caz contrar, daca institutia publica foloseste serviciile in calitatea sa de institutie publica atunci institutia publica nu este obligata la plata taxei in Romania, indiferent daca este sau nu inregistrata in scopuri de TVA in Romania pentru alte activitati.
- In cazul in care prestatorul este persoana juridica neimpozabila, decontarea se face in baza altor documente justificative.

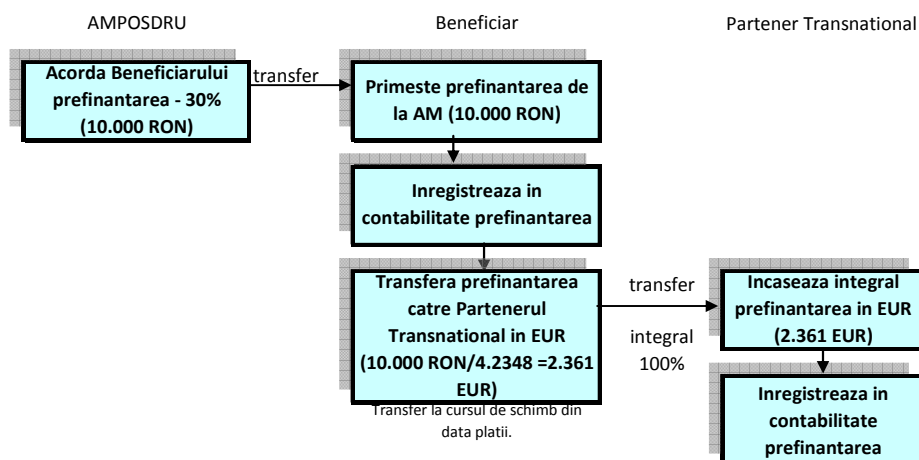
6. Aspecte privind tranzactiile beneficiarului sau intre parteneri in diverse valute

6.1 Aspecte privind transferul prefinantarii catre parteneri transnationali

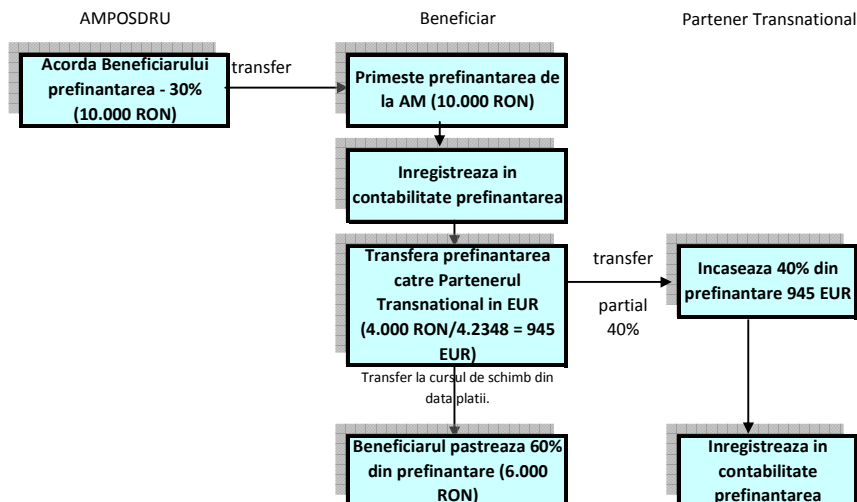
In cazul transferului catre Beneficiar a prefinantarii, acesta are optiunea de a utiliza singur suma acordata, ori sa o transfere partial sau integral partenerului/partenerilor in functie de clauzele convenite in cadrul Acordului de Parteneriat.

Cu titlu de exemplu, in schemele de mai jos sunt prezentate fluxurile financiar intre beneficiar si partenerul transnational. In primul caz, Beneficiarul primeste de la AM POS DRU 30% prefinantare pe care o transfera integral Partenerului transnational. In cazul II, prefinatarea primita se imparte intre Beneficiar si Partenerul transnational, acesta din urma primind 40% din prefinantare.

Cazul I

Cazul II

Conform prevederilor normelor de aplicare a Codului Fiscal, Partenerul, persoana impozabilă din punct de vedere al taxei, dacă încasează avansuri de la Beneficiar, acesta trebuie să emită o factură pentru suma avansurilor încasate în legătură cu o livrare de bunuri sau o prestare de servicii, cel târziu până în cea de-a 15-a zi lucrătoare a lunii următoare celei în care a încasat avansurile, cu excepția cazului în care factura a fost deja emisă.

Regularizarea facturilor emise pentru plăți în avans se realizează prin stornarea facturii de avans la data emiterii facturii pentru contravaloarea integrală a livrării de bunuri și/sau prestării de servicii. Stornarea se poate face separat sau pe aceeași factură pe care se evidențiază contravaloarea integrală a livrării de bunuri și/sau prestării de servicii.

6.2 Aspecte valutare privind decontarea cheltuielilor efectuate în alte valute

6.2.1 Cheltuielile beneficiarului în devize

6.2.1.1 Cheltuieli în afara României

În această categorie putem regăsi costurile Beneficiarului cu angajații trimiși în delegație, la sediul Partenerului transnațional, în general pentru implementarea/dezvoltarea unei părți din proiect sau într-o vizită de studiu/schimb de experiență.

În funcție de modul de plată aceste costuri pot fi de două feluri:

- plăți în numerar efectuate de angajat în deplasare (taxi, masă servită, hotel)
- plată ulterioară pe baza unei facturi a serviciilor externe (facturare hotel, sală închiriată pentru conferință, etc.)

In baza Reglementarilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunitatii Economice Europene, parte componenta a Reglementarilor contabile aprobate prin OMFP 1752/2005 - in vigoare la data de 1 ianuarie 2006, datoriile in valuta se inregistreaza in contabilitate atat in lei, la cursul de schimb de la data efectuarii operatiunilor, cat si in valuta. Prin cursul din data operatiunilor se intelege cursul de schimb comunicat de BNR.

Pentru platile in numerar, in contabilitatea Beneficiarului se inregistreaza suma in valuta si echivalentul ei in lei, la cursul din data operatiunii. Ajustarea diurnei se face, in general, la acelasi curs de schimb pentru a face inchiderea pe lei (fara a genera o creanta a companiei fata de angajat). Conform normelor contabile, soldul in valuta al numerarului trebuie reevaluat la sfarsitul anului financiar la cursul BNR stabilit in ultima zi din an.

Exemplu – plata in numerar:

Avem urmatoarea situatie: Un angajat al Beneficiarului este trimis in Olanda, la partenerul strain, pentru un schimb de experienta o perioada de 4 zile. Angajatul primeste diurna de 60 EUR/zi pentru transport si masa. Presupunand ca toata suma a fost cheltuita in deplasare, inregistrarea diurnei in contabilitatea Beneficiarului si decontarea acesteia de AM se face astfel:

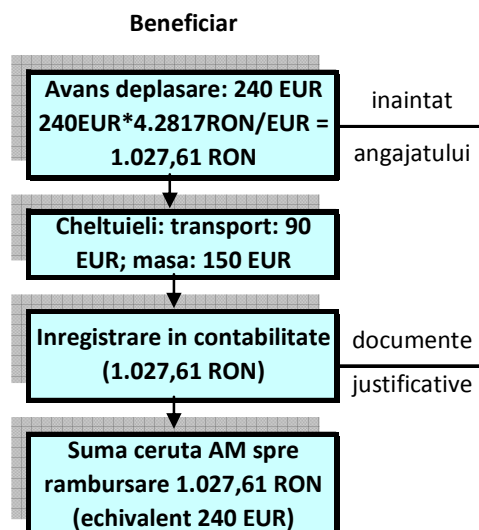
11.03.2009: Se cumpara valuta (4 zile*60 EUR/zi = 240 EUR) la cursul valutar stabilit de BNR din data achizitie 4.2817 lei. Beneficiarul inregistreaza in contabilitate suma de 240 EUR si echivalentul in lei de 1,027.61 lei.

19.03.2009: Prezentarea documentelor justificative pentru decont.

19.03.2009: Inregistrarea cheltuielilor in contabilitatea beneficiarului la acelasi curs de schimb

14.05.2009: Intocmirea cererii de rambursare pentru AM in suma de 1,027.61 Lei.

16.06.2009: Rambursarea banilor si inregistrarea sumelor pe venituri.

6.2.1.2 Achizitionarea de servicii in devize

Pentru serviciile achizitionate de catre Beneficiar in devize, Beneficiarul va primi o factura in valuta, suma pe care acesta o va inregistra in contabilitate in lei, la cursul de schimb din data operatiunii. In schimb, la momentul platii, Beneficiarul va inregistra in contabilitate plata datoriei la cursul valutar din data platii.

Diferentele de curs valutar care apar pe parcursul perioadei cu ocazia decontarii creantelor si datoriilor in valuta la cursuri diferite fata de cele la care au fost inregistrate initial, sau fata de cele la care au fost raportate in situatiile financiare anuale anterioare, trebuie recunoscute ca venituri sau cheltuieli in perioada in care apar, respectiv in contul de venituri din diferente de curs valutar sau contul de cheltuieli din diferente de curs valutar.

In scopul aplicarii taxei pe valoarea adaugata pentru prestarile de servicii facturate in devize pentru determinarea bazei de impozitare a TVA se utilizeaza cursul de schimb prevazut la art. 139¹ alin. (2) din Codul Fiscal.

In acest sens, la pct. 72 alin. (1) din Normele Metodologice, se precizeaza ca factura va fi intocmita in orice limba oficiala a statelor membre ale Uniunii Europene, dar la solicitarea organelor de control trebuie asigurata traducerea in limba romana. Baza de impozitare poate fi inscrisa in valuta, dar daca operatiunea nu este scutita de taxa, suma taxei trebuie inscrisa in Lei.

La fiecare data a bilantului, elementele monetare exprimate in valuta (disponibilitati si alte elemente asimilate, cum sunt acreditivele si depozitele bancare, creante si datorii in valuta) trebuie evaluate si raportate utilizand cursul de schimb comunicat de Banca Nationala a Romaniei si valabil la data incheierii exercitiului financiar.

Exemplu:

Beneficiarul incheie un contract de prestari servicii de training cu un furnizor din Germania 1,000 EUR.

Factura este primita de Beneficiar in data de 11.03.2009 si inregistrata in contabilitatea companiei la aceeasi data la un curs valutar de 4.2817 lei pentru un EUR. Datoria inregistrata in contul beneficiarului la aceasta data este de 4,281.7 RON.

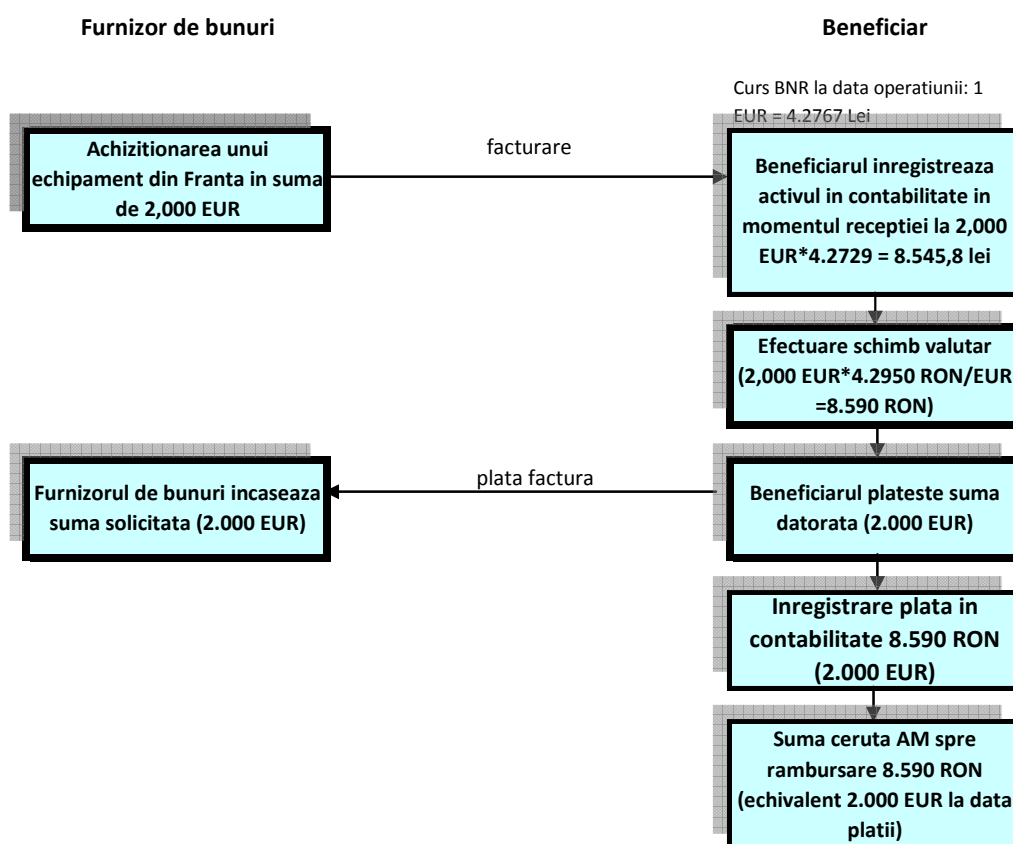
In momentul efectuarii platii, echivalentul in RON a celor 1.000 EUR datorati este 4,295 RON (curs valutar de 4.2950 lei pentru un EUR). Potrivit normelor de aplicare a OUG 64/2009 aceasta este suma pe care, dupa achitare, Beneficiarul o va trece in cererea de rambursare inaintata la AM.

Exemplu:

Beneficiarul achizitioneaza din Franta un echipament in valoare de 2,000 EUR. Pe 11.02.2009 Beneficiarul face achizitia intracomunitara a echipamentului acesta fiind receptionat si inregistrat in contabilitatea beneficiarului la aceeasi data. Conform contractului cu furnizorul extern, plata echipamentului se face in termen de 30 de zile de la achizitie. Beneficiarul achita contravaloarea facturii la un curs EUR/RON de 4.2950 rezultand diferente de curs negative in contabilitatea Beneficiarului. Conform prevederilor normei de aplicare a OUG 64/2009, cererea de rambursare intocmita de Beneficiar va include suma platita nu datorata inregistrata initial.

Achizitia intracomunitara, rambursarea sumei de la AM si plata echipamentului se evidentiaza in contabilitate dupa cum urmeaza:

6.2.2 Cheltuieli ale partenerului transnational

Decontarea costurilor rezultate din proiect se va face tinand cont de prefinantarea acordata partenerului/partenerilor transnationali.

Astfel, in cazul in care, Beneficiarul decide sa nu transfere parte din avans catre Partener, acesta din urma va intocmi factura/documente justificative catre Beneficiar spre decontare in suma totala.

In situatia in care prefinantarea este impartita intre Beneficiar si Partener, Partenerul va factura/emite documente justificative pentru activitatile implementate tinand cont de avansul acordat si anume va scadea din suma facturata cota parte din avans. Din punct de vedere al taxei pe valoarea adaugata (daca este cazul) suma taxata va fi contravaloarea activitatilor implementate (fara a scadea avansul). Avansul va fi astfel recuperat din fiecare factura emisa de Partener pana la recuperarea integrala a acestuia, conform clauzelor contractului de finantare nerambursabila.

6.2.2.1 Cheltuieli in devize

In cazul in care Partenerul efectueaza cheltuieli in devize, acesta va inregistra contravaloarea prestatiei/achizitiei in moneda nationala.

Decontarea cheltuielilor de catre Beneficiar se vor face astfel:

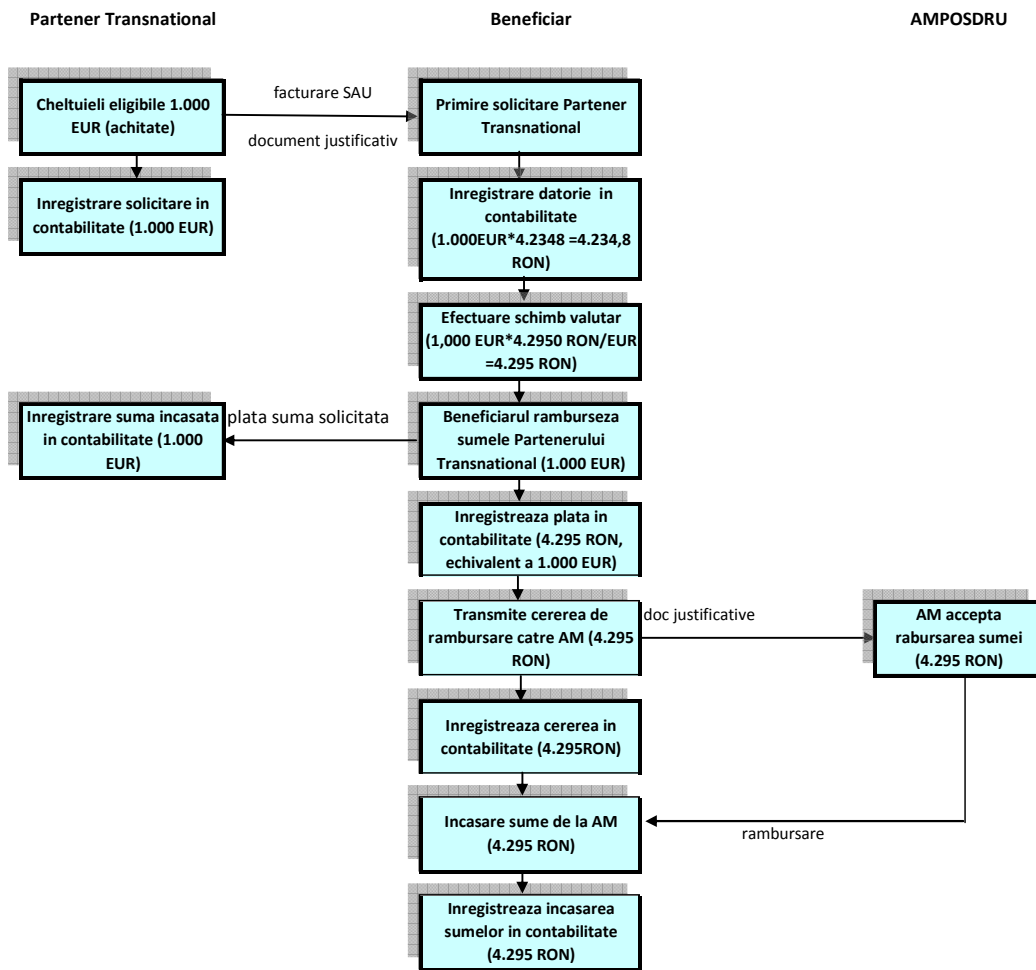
- Partenerul prezinta documentele justificative Beneficiarului impreuna cu dovada platii serviciilor/bunurilor;
- Beneficiarul in baza documentelor justificative plateste Partenerul si apoi intocmeste dosarul de rambursare catre AM.

Cu titlu de exemplu, daca Partenerul contracteaza traineri straini pentru implementarea proiectului, acesta va achita factura in valuta si apoi, va prezenta factura impreuna cu dovada platii la Beneficiar pentru a i se rambursa costurile.

Exemplu

Cu titlu de exemplu, sa luam situatia in care Partenerul inregistreaza costuri eligibile in valoare de 1.000 EUR, calculul se va face astfel:

1. Partenerul trimite documentele justificative/factura catre Beneficiar si acesta din urma achita echivalentul cheltuielilor eligibile. Mai exact, Partenerul factureaza Beneficiarului 1.000 EUR, iar Beneficiarul isi inregistreaza in contabilitate suma (in RON la cursul din data primirii facturii) si o va achita la o data ulterioara.
2. La momentul achitarii facturii, cursul RON/EUR va suferi modificari, dar conform reglementarilor Proiectului, Beneficiarul trebuie sa restituie Partenerului 1.000 EUR indiferent de cursul RON/EUR din data platii.
3. Dupa rambursarea cheltuielilor Partenerului, Beneficiarul intocmeste cererea de rambursare solicitand spre rambursare suma platita Partenerului.
4. Prin urmare, Beneficiarul va primi rambursare de la AM (in baza documentelor justificative) $1.000 \text{ EUR} * 4,295 = 4.295 \text{ RON}$.

6.2.2.2 Cheltuieli in Lei

In cazul in care Partenerul face cheltuieli in interesul proiectului pe teritoriul Romaniei, in Lei, atunci el va inregistra aceasta cheltuiala in contabilitatea proprie in moneda sa nationala. Va putea solicita rambursarea costurilor doar dupa achitarea acestora.

Avand in vedere faptul ca Partenerul inregistreaza aceste costuri in contabilitatea proprie ele vor fi contabilizate in moneda nationala a acestuia, prin urmare si cererea de decontare catre Beneficiar va fi in deize.

Decontarea cheltuielilor de catre Beneficiar se vor face astfel:

- Partenerul prezinta documentele juficative Beneficiarului impreuna cu dovada platii serviciilor/bunurilor
- Beneficiarul in baza documentelor justificative plateste Partenerul si apoi intocmeste dosarul de rambursare catre AM
- AM restituie banii Beneficiarului conform Acordului de Finantare

Avand in vedere ca in ambele situatii, documentele justificative/factura emisa de Partener este in devize, schema de la punctul 6.2.2.1 se aplica si cazului in care costurilor efectuate de Partenerul transnational pe teritoriul Romaniei, in Lei.

6.3 Cheltuieli indirecte ale partenerilor transnationali

Cheltuielile directe cat si cele indirecte declarate in mod forfetar, vor fi rambursate de catre AM Beneficiarului urmare aprobarii cererii de rambursare. Mecanismul de rambursare a cheltuielilor indirecte declarate in mod forfetar este similar celui de rambursare cheltuielilor directe, prezentat la punctul 6.2.2.

Repartizarea cuantumului cheltuielilor indirecte declarate in mod forfetar intre Beneficiar si partener/parteneri transnationali se face cu acordul partilor, acest aspect trebuind a fi reglementat distinct in cadrul acordului de parteneriat.

7. Alte aspecte privind implementarea proiectelor in parteneriat

7.1 Aspecte privind documentele justificative furnizate de parteneri

Decontarea activitatilor implementate de Parteneri se va realiza pe baza de documente justificative. Documentele justificative furnizate de parteneri vor sta la baza intocmirii ulterioare a cererii de rambursare de catre Beneficiar.

Documentele suport pot fi, fara a se limita la:

- Facturi aferente achizitiilor publice efectuate
- Ordine de plata
- Avize, certificate
- Stat de salarii
- Lista de prezenta la cursuri de formare
- Declaratia privind TVA nedeductibil
- Altele.

Costurile cu resursa umana a partenerilor sunt reprezentate de cheltuielile salariale si asimilate acestora, inclusiv contributiile sociale aferente, costurile angajate de Parteneri fiind eligibile in acelasi fel ca si costurile angajate de catre Partenerul principal.

Documentele justificative transmise Beneficiarului de catre partenerul transnational vor trebui traduse in limba romana. De asemenea, documentele justificative ale Beneficiarului/Partenerului national privind tranzactii externe, vor trebui traduse in limba romana.

Partenerul/Partenerii vor transmite Beneficiarului copii ale documentelor justificative originale, arhivate la nivelul acestora, purtand mentiunea „conform cu originalul”.

7.2 Conturi bancare

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul parteneriatului are obligația deschiderii unui cont de disponibilități în vederea primirii de la Autoritatea de management atât a sumelor aferente prefinanțării, cât și a celor aferente rambursării cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectului și restituirii contravalorii taxei pe valoarea adăugată plătite, conform prevederilor art.7 din OUG nr.64/2009.

Liderul parteneriatului și partenerii au obligația să-și deschidă conturi pentru primirea sumelor aferente prefinanțării cu respectarea prevederilor art.14 alin. (2) - (4) din Normele de aplicare a OUG 64/2009, precum și conturi pentru primirea rambursării cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului, în conformitate cu prevederile art.34 și art.35.

Reglementarea deschiderii conturilor aferente proiectelor este asigurată prin Ordinul MFP nr. 2548/2009. Alte detalii privind deschiderea conturilor bancare de către Beneficiari/Parteneri ai proiectului sunt prezentate în cadrul Manualului Beneficiarului.

7.3 Achizitii publice

Procedurile de achiziție publică pentru atribuirea contractelor de furnizare, de servicii sau de lucrări vor fi desfășurate fie de către Beneficiarul contractului de finanțare fie de partenerul/partenerii acestuia.

În vederea selectării procedurii de achiziții publice de către partenerul/partenerii Beneficiarului se vor avea în vedere prevederile legislației naționale privind achizițiile publice sau instrucțiunea emisă de AM POS DRU. În funcție de natura beneficiarului/partenerului și valoarea estimată a contractelor, vor fi respectate următoarele proceduri:

Tip contract	Valoarea estimată a contractului, în euro, fără TVA ⁵	Procedura aplicată	
		Legislație națională	Instrucțiune AMPOSDRU
A. Beneficiar sau partener finanțat prin POSDRU, autoritate contractantă, conform art.8 din OUG nr.34/2006			
Furnizare ⁶	> 15.000 euro	☒	O.U.G. nr.34/2006

⁵ Pragurile menționate au avut în vedere legislația națională în vigoare la data de 01.07.2009.

⁶ Valoarea cheltuielilor de tip FEDR este evidențiată separat în cadrul bugetului proiectului și este în limita a 10% pentru AP 1-5 inclusiv, 15% pentru AP 6 din valoarea eligibilă a proiectului. Beneficiarul și/sau Partenerul/Partenerii acestuia pot opta să realizeze achiziția respectivă fie integral, de către o singură parte, fie împreună, cu stabilirea clară a responsabilităților fiecărei părți, în conformitate cu prevederile Acordului de parteneriat.

Tip contract	Valoarea estimată a contractului, în euro, fără TVA ⁵	Procedura aplicată	
		Legislație națională	Instrucțiune AMPOSDRU
	≤ 15.000 euro	☒ Art.19 – O.U.G. nr. 34/2006 și principii Tratat CE*)	
Servicii ⁷ incluse în Anexa II A din OUG nr.34/2006	> 15.000 euro	☒ O.U.G. nr. 34/2006	
	≤ 15.000 euro	☒ Art 19 – O.U.G. nr.34/2006 și principii Tratat CE*)	
Servicii ⁴ incluse în Anexa II B	> 125.000 euro, respectiv 400.000 euro, conform art. 57 alin.(2)	☒ O.U.G. nr. 34/2006	
	≤ 125.000 euro, respectiv 400.000 euro, conform art. 57 alin.(2)	☒ Art 2(2) – H.G. nr. 925/2006 și principii Tratat CE*)	
Lucrări	> 15.000 euro	☒ O.U.G. nr. 34/2006	
	≤ 15.000 euro	☒ Art 19 – O.U.G. nr. 34/2006 și principii Tratat CE*)	
Cazul contractelor de achiziție de servicii care nu intra sub incidența prevederilor OUG nr.34/2006	Orice valoare	Art.2 (2) – H.G. nr. 925/2006	
B) Beneficiar, partener național sau transnațional finanțat prin POSDRU, operator economic care nu îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute la art.9 lit.c) sau c1) din O.U.G. nr.34/2006			

⁷ În conformitate cu prevederile art.10 alin.(2) din contractul de finanțare, în cazul subcontractării unor activități din cadrul proiectului, valoarea maximă care poate face obiectul subcontractării nu poate depăși 30% din valoarea contractului.

Tip contract	Valoarea estimată a contractului, în euro, fără TVA ⁵	Procedura aplicată	
		Legislație națională	Instrucțiune AMPOSDRU
Furnizare ⁸	Orice valoare		☒
Servicii ⁹	> 200.000 euro contractul este finanțat în mod direct, în proporție de mai mult de 50%, din fonduri comunitare și/sau de la bugetul de stat;	☒ O.U.G. nr.34/2006	
	≤ 200.000 euro contractul este finanțat în mod direct, în proporție de mai mult de 50%, din fonduri comunitare și/sau de la bugetul de stat;		☒
Lucrări	> 5.000.000 euro contractul este finanțat în mod direct, în proporție de mai mult de 50%, din fonduri comunitare și/sau de la bugetul de stat;	☒ O.U.G. nr. 34/2006	
	≤ 5.000.000 euro contractul este finanțat în mod direct, în proporție de mai mult de 50%, din fonduri comunitare și/sau de la bugetul de stat;		☒

*) A se vedea Comunicarea Comisiei 2006/C 179/02 privind interpretarea reglementărilor comunitare în cazul contractelor care nu intră sub incidența, totală sau parțială, a Directivelor privind achizițiile publice (materialul poate fi consultat pe site-www.fseromania.ro, secțiunea Materiale informative) și Tratatul CE.

Mai multe detalii privind achizițiile publice sunt prezentate în instrucțiunea „**privind efectuarea achizițiilor publice necesare implementării proiectelor finanțate prin POSDRU 2007-2013**” emisa de AM POS DRU.

7.4 Legea aplicabila/dispute

Raporturile juridice dintre Partener și Beneficiar, izvorând din acordul de parteneriat, sunt guvernate de legea română.

Orice dispută care poate lua naștere din sau în legătură cu Acordul de Parteneriat va fi soluționată pe calea negocierilor între Partii, iar în situația în care acestea nu ajung la niciun

⁸ Valoarea cheltuielilor de tip FEDR este evidențiată separat în cadrul bugetului proiectului și este în limita a 10% pentru AP 1-5 inclusiv, 15% pentru AP 6 din valoarea eligibilă a proiectului. Beneficiarul și/sau Partenerul/Partenerii acestuia pot opta să realizeze achiziția respectivă fie integral de către o singură parte, fie în comun, cu stabilirea clară a responsabilităților fiecărei părți, în conformitate cu prevederile Acordului de parteneriat.

⁹ În conformitate cu prevederile art.10 alin.(2) din contractul de finanțare, în cazul subcontractării unor activități din cadrul proiectului, valoarea maximă care poate face obiectul subcontractării nu poate depăși 30% din valoarea contractului.

acord privind solutionarea acestei dispute, aceasta va fi vor fi solutionate de instantele competente.

7.5 Corectii Financiare

In cazul unor corectii financiare decise de AM/OI urmare unor nereguli, acestea vor fi suportate si de catre parteneri, in limita activitatilor partenerului aflate intr-un raport direct cu corectia respectiva.

Clauzele contractului de finantare privind recuperarea de catre AM/OI responsabil a sumelor platite necorespunzator, sunt aplicabile in mod direct si Partenerului/Partenerilor.

7.6 Cerinte privind contabilitatea

Beneficiarul trebuie să tină o evidentă contabilă distinctă a Proiectului, utilizând conturi analitice dedicate pentru reflectarea tuturor operatiunilor referitoare la implementarea Proiectului, în conformitate cu dispozitiile legale. Totodata Partenerul/Partenerii au obligatia, ca pentru activitatile desfasurate in cadrul proiectului sa tină o evidentă contabilă distinctă a Proiectului.

Documentele originale pe baza cărora se înregistrează în contabilitatea Beneficiarului /Partenerilor cheltuielile efectuate în cadrul Proiectului vor fi stampilate cu mentiunea „Solicitat rambursare FSE - POSDRU”, în vederea evitării dublei finanțări.

Beneficiarul/Partenerii au obligatia de a păstra toate documentele originale, inclusiv documentele contabile, privind activitățile si cheltuielile eligibile în vederea asigurării unei piste de audit adecvate, în conformitate cu regulamentele comunitare si nationale. Toate documentele vor fi păstrate până la 31.12.2021 cu posibilitatea prelungirii acestui termen până la închiderea oficială a POSDRU.

7.7 Verificarea, controlul si auditul proiectului

7.7.1 Cerinte legale privind verificarea/controlul /auditul proiectului

Beneficiarul/Partenerul are obligația de a asigura accesul neîngrădit al autorităților naționale cu atribuții de verificare, control și audit, al serviciilor Comisiei Europene, al Curții Europene de Conturi, al reprezentanților serviciului specializat al Comisiei Europene - Oficiul European pentru Lupta Antifraudă - OLAF, precum și al reprezentanților Departamentului pentru Lupta Antifraudă - DLAF, în limitele competențelor care le revin, în cazul în care aceștia efectuează verificări/controale/audit la fața locului și solicită declarații, documente, informații.

În cazul nerespectării prevederilor de mai sus, beneficiarul este obligat să restituie întreaga sumă primită, aferentă proiectului, reprezentând asistență financiară nerambursabilă din instrumente structurale, cofinanțarea și finanțarea contravalorii taxei pe valoarea adăugată plătite din fonduri de la bugetul de stat, după caz, inclusiv dobânzile/penalizările aferente.

7.7.2 Auditorul financiar independent

Beneficiarul va transmite AM/OI Cererile de rambursare însoțite și de Raportul de verificare a cheltuielilor emis de auditor financiar independent.

Auditorul financiar independent, autorizat în condițiile legii, verifică faptul că toate cheltuielile Beneficiarului, declarate în cererea de rambursare intermediară sau finală sunt reale, înregistrate corect și eligibile în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și emite un raport de verificare a cheltuielilor în conformitate cu formatul standard furnizat de AM POS DRU.

Partenerul/Partenerii vor pune la dispoziția auditorului financiar independent și autorizat în condițiile legii toate documentele și/sau informațiile solicitate și să asigure toate condițiile pentru verificarea cheltuielilor de către acesta.

Totodată, conform clauzelor contractuale, Beneficiarul/Partenerii sunt obligați să pună la dispoziția AMPOSDRU/OI responsabil, Autorității de Certificare și Plată, Autorității de Audit, Departamentului de Luptă Antifraudă, Comisiei Europene, Curtii Europene de Conturi și/sau oricărui alt organism abilitat să verifice modul de utilizare a finanțării nerambursabile, la cerere și în termen, documentele și/sau informațiile solicitate și să asigure toate condițiile pentru efectuarea verificărilor la fața locului.

ANEXE

Anexa 1 - Lista solicitanti/beneficiari

POSDRU

DMI 1.1: Acces la educatie si formare profesionala initiala de calitate

- Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului;
- Agentii, structuri, si alte organisme aflate în subordinea/coordonarea MECT si alte organisme publice cu atributii în domeniul educatiei si formarii profesionale initiale, inclusiv asigurarea calitatii în învatamantul preuniversitar;
- Inspectorate scolare judetene si institutii afiliate/subordonate/coordonate;
- Institute/centre de cercetare/dezvoltare în domeniul educatiei si formarii profesionale initiale acreditate;
- Unitati de învatamant – scoli, licee, furnizori de educatie si formare profesionala initiala (ISCED 0-3), publice si private, din reseaua scolara nationala;
- Furnizori publici si privati de servicii de orientare, consiliere, mediere scolara si servicii alternative;
- Parteneri sociali din educatie si formare profesionala initiala;
- ONG-uri (fundatii si asociatii) care actioneaza în domeniul educatiei si formarii profesionale initiale sau conexe;
- Consortii cu relevanta în domeniul educatiei si formarii profesionale initiale.

DMI 1.2: Calitate în învatamantul superior

- Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului;
- Agentii, structuri, si alte organisme aflate în subordinea/coordonarea MECT si alte organisme publice cu atributii în domeniul educatiei si formarii profesionale initiale, inclusiv asigurarea calitatii în învatamantul preuniversitar;
- Institutii de învatamant superior acreditate, publice si private;
- Parteneri sociali din învatamantul superior;
- ONG-uri (fundatii si asociatii) ce activeaza în domeniul învatamantului superior, inclusiv asociatiile studentesti.

DMI 1.3 Dezvoltarea resurselor umane în educatie si formare profesionala

- Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului;
- Agentii, structuri subordonate sau aflate în coordonarea MECT si alte organisme publice cu atributii în formarea cadrelor didactice si a formatorilor, asigurarea calitatii si acreditare;
- Inspectorate scolare judetene si structuri afiliate/subordonate/coordonate;
- Consiliul National de Formare Profesionala a Adultilor;
- Parteneri sociali din educatie si formare profesionala;
- Centre/furnizori publici si privati acreditati/autorizati pentru formarea profesorilor si a formatorilor;

- Unitati de învățământ (ISCED 0-3), publice și private, din rețeaua școlară națională de învățământ;
- Universități publice și private acreditate;
- Furnizori de FPC autorizați, publici și privați.

DMI 1.4: Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională

- Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului;
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse;
- Agenții, structuri subordonate sau aflate în coordonarea MECT/MMFES și alte organisme publice cu atribuții în domeniul formării profesionale continue, inclusiv asigurarea calității și CNC;
- Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților (CNFPA) – Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC);
- Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
- Organizații sindicale;
- Patronate;
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- Centre publice sau private de validare/certificare a învățării anterioare;
- Furnizori de FPC publici și privați autorizați.

DMI 1.5: Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării

- Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului;
- Agenții, structuri, organisme aflate în subordinea/coordonarea MECT și alte organisme publice cu atribuții în domeniul învățământului superior și cercetării științifice;
- Universități publice și private acreditate de MECT pentru organizarea programelor doctorale;
- Scoli doctorale și graduale;
- Institute/centre de cercetare acreditate, inclusiv institute de cercetare ale Academiei Române.

DMI 2.1: Tranzitia de la școală la viața activă

- Unitati de învățământ și institutii de învățământ superior ale caror planuri obligatorii de învățământ cuprind stagii de pregătire practică;
- Furnizori autorizați, publici și privați, care asigură formarea teoretică în cadrul programului de formare prin ucenicie la locul de muncă;
- Furnizori autorizați de FPC, publici și privați, care asigură pregătirea pentru personalul din întreprinderi cu atribuții de tutori/maistri de ucenicie/mentori;
- Angajatori;
- Angajatori autorizați să organizeze programe de formare profesională prin ucenicie la locul de muncă;
- Asociații profesionale;
- Camere de comerț și industrie;
- Organizații sindicale și organizații patronale;

- ONG-uri (fundatii si asociatii);
- MECT si structuri/agentii/organisme relevante, subordonate/coordonate de catre
- MMFES si structuri/agentii/organisme relevante, subordonate/coordonate de catre acesta;
- Institutii si organizatii membre ale Pactelor Regionale si Parteneriatelor Locale pentru
- Ocupare si Incluziune Sociala;
- Furnizori publici si privati acreditati de orientare si consiliere profesionala;
- Institute de cercetare cu atributii în domeniul educatiei si formarii profesionale si pietei muncii.

DMI 2.2 Prevenirea si corectarea parasirii timpurii a scolii

- Ministerul Educatiei, Cercetarii si Tineretului
- Agentii, structuri subordonate sau aflate în coordonarea MECT si alte entitati publice cu atributii în domeniul îmbunatatirii accesului la educatie si prevenirea si corectarea fenomenului de parasire timpurie a scolii;
- Inspectorate scolare judetene si structuri afiliate/subordonate/coordonate (ex. Centre judetene pentru resurse si asistenta educationala, Centre judetene pentru asistenta psiho-pedagogica);
- Institute/centre de cercetare/dezvoltare în domeniul educatiei;
- ONG-uri ce activeaza în domeniul educatiei, incluziunii sociale, îmbunatatirii situatiei grupurilor vulnerabile în educatie si conexe;
- Unitati de învățământ (ISCED 0-3) publice si private din rețeaua școlară națională;
- Furnizori acreditati de orientare si consiliere școlară, publici si privati;
- Organizatii sindicale si patronate;
- Institutii de cult;
- Autoritati ale administratiei publice locale (unitati administrativ-teritoriale).

DMI 2.3: Acces si participare la FPC

- Furnizori autorizati pentru FPC, publici si privati, în vederea furnizarii de FPC;
- Furnizori de FPC, publici si privati, în vederea autorizarii pentru furnizarea de FPC;
- MMFES si structuri/agentii subordonate/coordonate acestuia;
- Consiliul National pentru Formarea Profesionala a Adultilor;
- Centre autorizate de Evaluare si Certificare a competentelor profesionale;
- Angajatori;
- Furnizori publici si privati de orientare si consiliere în cariera;
- Institutii sau ONG-uri (asociatii si fundatii) specializate în dezvoltarea resurselor umane;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale si Comitete Sectoriale cu personalitate juridica;
- Organizatii sindicale si patronate;
- Institutii si organizatii membre ale Pactelor Regionale si Parteneriatelor Locale pentru
- Ocupare si Incluziune Sociala;
- Consortii si parteneriate regionale si locale în domeniile ocuparii, educatiei si formarii profesionale;
- Asociatii profesionale, camere de comert si industrie.

DMI 3.1: Promovarea culturii antreprenoriale

- Întreprinderi;

- Universitati publice si private acreditate;
- Ministerul Culturii si Cultelor si institutii/agentii/organizatii subordonate/coordonate de acesta;
- Agentii guvernamentale cu atributii în domeniul ocuparii, pietei muncii si incluziunii sociale;
- Furnizori autorizati de FPC, publici si privati;
- Centre sau institute de cercetare cu atributii specifice în domeniul promovarii si dezvoltarii antreprenoriatului;
- Organismele si agentiile aflate în coordonarea/subordonate MECT si MMFES sau structurile teritoriale ale acestora;
- Organizatii sindicale si patronate;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale si Comitete Sectoriale cu personalitate juridica;
- Institutii si organizatii membre ale Pactelor Regionale si Parteneriatelor Locale pentru Ocupare si Incluziune Sociala;
- Autoritati ale administratiei publice locale (unitati administrativ-teritoriale);
- Asociatii profesionale;
- Camere de comert si industrie;
- ONG-uri (asociatii si fundatii).

DMI 3.2 Formare si sprijin pentru întreprinderi si angajati pentru promovarea adaptabilitatii

- Întreprinderi;
- Ministerul Culturii si Cultelor si institutii/agentii/organizatii subordonate/coordonate de acesta;
- Furnizori de FPC autorizati, publici si privati;
- Organizatii sindicale si organizatii patronale;
- Institutii si organizatii membre ale Pactelor Regionale si Parteneriatelor Locale pentru Ocupare si Incluziune Sociala;
- Agentii guvernamentale cu atributii în domeniul pietei muncii;
- Asociatii profesionale si asociatii ale IMM-urilor;
- Camere de Comert si Industrie;
- ANOFM si structurile sale teritoriale;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale si Comitete Sectoriale cu personalitate juridica;
- ONG-uri (asociatii si fundatii);
- Universitati publice si private, acreditate;
- Institute de Cercetare în domeniul educatiei si formarii profesionale si pietei muncii;
- Ministerul Sanatatii Publice si agentiile/structurile subordonate/coordonate.

DMI 3.3: Dezvoltarea parteneriatelor si încurajarea initiativelor pentru partenerii sociali si societatea civila

- Parteneri sociali reprezentativi la nivel national/regional/local;
- Institutii si organizatii membre ale Pactelor Regionale si Parteneriatelor Locale pentru Ocupare si Incluziune Sociala;
- ONG-uri (asociatii si fundatii);
- Membri ai Comitetelor Sectoriale si Comitete Sectoriale cu personalitate juridica;
- Agentii guvernamentale cu atributii în domeniul pietei muncii si incluziunii sociale;
- Asociatii profesionale;

- Camere de Comerț și Industrie;
- Asociații ale IMM-urilor;
- Asociații ale fermierilor și meseriașilor.

DMI 4.1: Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare

- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- Unitățile cu personalitate juridică din subordinea ANOFM.

DMI 4.2: Formarea personalului propriu al SPO

- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- Unitățile cu personalitate juridică din subordinea ANOFM.

DMI 5.1: Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare

- Furnizori de FPC autorizați, publici și privați;
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și structurile sale teritoriale;
- Furnizori de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă, publici și privați, acreditați;
- Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
- MMFES și structuri/agenții subordonate/coordonate de acesta;
- Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii;
- Camere de Comerț și Industrie;
- Întreprinderi;
- ONG-uri (asociații și fundații);
- Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale);
- Institute de cercetare în domeniul pieței muncii;
- Patronate și organizații sindicale;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică.

DMI 5.2: Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă

- Furnizori de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă, publici și privați, acreditați;
- ANOFM și structurile sale teritoriale;
- Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale);
- Instituții și organizații membre ale Pactelor Regionale și Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială;
- MMFES și structuri/agenții/organizații subordonate/coordonate de acesta;
- Agenții guvernamentale cu atribuții în domeniul pieței muncii;
- Ministerul Sănătății Publice și structurile/agențiile subordonate/coordonate;
- Organizații sindicale;
- Furnizori publici și privați de FPC autorizați;
- ONG-uri (asociații și fundații);
- Întreprinderi;
- Patronate;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale și Comitete Sectoriale cu personalitate juridică;
- Asociații profesionale;

- Institute de cercetare si dezvoltare.

DMI 6.1: Dezvoltarea economiei sociale

- ONG-uri (asociatii si fundatii);
- Cooperative de credit, de consum si de productie;
- Institutii si organizatii membre ale Pactelor Regionale si Parteneriatelor Locale pentru Ocupare si Incluziune Sociala;
- MMFES si structuri/agentii coordonate/subordonate acestuia;
- Ministerul Culturii si Cultelor si institutii/agentii/organizatii subordonate/coordonate de acesta;
- Agentia Nationala Antidrog;
- Agentia Nationala Împotriva Traficului de Persoane;
- Agentii guvernamentale cu atributii în domeniul incluziunii sociale;
- Administratia Nationala a Penitenciarelor si institutii subordonate;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale si Comitete Sectoriale cu personalitate juridica;
- Organizatii sindicale;
- Patronate;
- Culte si asociatii religioase;
- Furnizori de FPC autorizati;
- Furnizori de servicii sociale;
- Furnizori de servicii specializate pentru stimularea ocuparii fortei de munca, publici si privati, acreditati;
- Întreprinderi implicate în economia sociala;
- Autoritati ale administratiei publice locale (unitati administrativ-teritoriale);
- Institute de cercetare.

DMI 6.2: Îmbunatatirea accesului si a participarii grupurilor vulnerabile pe piata muncii

- Cooperative sociale, asociatii de întraajutorare, ONG-uri (asociatii si fundatii);
- Biserici în calitate de furnizori de servicii sociale;
- Furnizori de servicii specializate pentru stimularea ocuparii fortei de munca, publici si privati, acreditati;
- Institutii si organizatii membre ale Pactelor Regionale si Parteneriatelor Locale pentru Ocupare si Incluziune Sociala;
- MMFES si structure/agentii subordonate/coordonate de acesta;
- Ministerul Culturii si Cultelor si institutii/agentii/organizatii subordonate/coordonate de acesta;
- Agentia Nationala Antidrog;
- Agentia Nationala Împotriva Traficului de Persoane;
- Agentii/institutii guvernamentale cu atributii în domeniul ocuparii si incluziunii sociale;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale si Comitete Sectoriale cu personalitate juridica;
- Culte si asociatii religioase;
- Autoritati ale administratiei publice locale (unitati administrativ-teritoriale);
- Organizatii sindicale si patronate;
- Administratia Nationala a Penitenciarelor si institutii subordonate;
- Furnizori de FPC publici si privati autorizati;
- Furnizori de servicii sociale publici/privati;

- Întreprinderi si asociatii ale IMM-urilor.

DMI 6.3: Promovarea egalitatii de sanse pe piata muncii

- ONG-uri (asociatii si fundatii);
- Furnizori autorizati de FPC, publici si privati;
- Furnizori de servicii specializate pentru stimularea ocuparii fortei de munca, publici si privati, acreditati;
- Institutii si organizatii membre ale Pactelor Regionale si Parteneriatelor Locale pentru Ocupare si Incluziune Sociala;
- MMFES si structuri/agentii subordonate/coordonate de acesta;
- Agentii/institutii guvernamentale cu atributii în domeniul ocuparii si incluziunii sociale;
- Agentia Nationala Împotriva Traficului de Persoane;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale si Comitete Sectoriale cu personalitate juridica;
- Organizatii mass-media;
- Cooperative sociale;
- Organizatii sindicale si patronate;
- Autoritati ale administratiei publice centrale si locale (unitati administrativ-teritoriale);
- Institute de cercetare în domeniul pietei muncii;
- Asociatii profesionale;
- Întreprinderi.

DMI 6.4: Initiative transnationale pentru o piata inclusiva a muncii

- ONG-uri (asociatii si fundatii);
- MMFES si structuri/agentii subordonate/coordonate de acesta;
- AMPOSDRU si organisme intermediare POSDRU;
- Agentii/institutii guvernamentale cu atributii în domeniul pietei muncii si incluziunii sociale;
- Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca;
- Consiliul National pentru Formarea Profesionala a Adutilor;
- Administratia Nationala a Penitenciarelor si institutii subordonate;
- Furnizori de FPC autorizati, publici si privati;
- Furnizori de servicii sociale publici si privati;
- Furnizori de servicii specializate pentru stimularea ocuparii fortei de munca, publici si privati, acreditati;
- Autoritati ale administratiei publice centrale si locale (unitati administrativ-teritoriale);
- Institute de cercetare în domeniul pietei muncii si incluziunii sociale;
- Organizatii sindicale si patronate;
- Asociatii ale IMM-urilor;
- Asociatii profesionale;
- Membri ai Comitetelor Sectoriale si Comitete Sectoriale cu personalitate juridica;
- Institutii si organizatii membre ale Pactelor Regionale si Parteneriatelor Locale pentru Ocupare si Incluziune Sociala;
- Universitati publice si private, acreditate.

Anexa 2 - Model - Acord de parteneriat

- Model recomandat -

Numar înregistrare ..... (la solicitant/partener principal)

Art. 1 Partile

- ....., cu sediul în....., codul TVA ....., codul fiscal ....., unde este cazul, - partener principal
- ....., cu sediul în....., codul TVA sau codul fiscal(daca este aplicabil) - partener 1.
- ....., cu sediul social în....., cod fiscal ....., - partener 2.

au convenit urmatoarele:

Art.1 Acordul de asociere

1.1 Prin semnarea prezentului Acord de Parteneriat, partile isi exprima acordul de asociere in vederea implementarii proiectului .....

Art. 2 Obiectul

2.1 Obiectul acestui parteneriat il reprezinta stabilirea responsabilitatilor fiecarui partener in vederea implementarii proiectului:....., numarul (codul proiectului), care este depus în cadrul cererii de propuneri de proiecte:.....

2.2 Prevederile cererii de finantare inclusiv anexele acesteia sunt direct aplicabile prezentului Acord de Parteneriat.

Art.3 Principiile de buna practica ale parteneriatului

3.1 Toti partenerii trebuie sa contribuie la realizarea proiectului si sa isi asume rolul lor in cadrul proiectului, asa cum este definit in cadrul acestui Acord de Parteneriat.

3.2 Partile trebuie sa se consulte in mod regulat si sa se informeze asupra tuturor aspectelor privind evolutia proiectului.

3.3 Toti partenerii trebuie sa implementeze activitatile cu respectarea standardelor profesionale si de etica cele mai inalte.

Art. 4 Durata acordului

4.1 Durata acordului este de ..... luni de la data inceperii proiectului, urmare aprobarii proiectului respectiv semnarii contractului de finantare.

Art. 5 Drepturi si obligatii ale partenerilor

5.1 Drepturi si obligatii ale partenerului principal

- a) Partenerul principal va semna cererea de finantare si contractul de finantare.
- b) Partenerul principal va consulta partenerii cu regularitate, îi va informa despre progresul actiunii si le va furniza copii ale rapoartelor de implementare.
- c) Propunerile pentru modificari importante ale proiectului (de exemplu: activitati, parteneri, etc.), trebuie sa fie convenite cu partenerii înaintea solicitarii aprobarii de catre AMPOSDRU. Cand nu se ajunge la un acord asupra modificarilor, partenerul principal va indica acest lucru cand va solicita aprobarea AMPOSDRU.
- d) Sa achizitioneze echipamente si bunuri necesare pentru buna desfasurare a proiectului.
- e) Sa asigure managementul de proiect.
- f) Sa respecte termenele de derulare ale proiectului si decontarea cheltuielilor.
- g) Sa duca la indeplinire obiectivele cuprinse in proiect.

5.2. Drepturi si obligatii ale partenerului/partenerilor

- a) Sa colaboreze si sa sustina derularea proiectului prin furnizarea de expertiza si resurse umane pentru activitatile de care este responsabil
- b) Sa achizitioneze echipamente si bunuri necesare pentru buna desfasurare a proiectului.

- Partenerul transnational nu va putea achizitiona echipamente si bunuri in cadrul proiectului.
- c) Sa respecte termenele de derulare a proiectului si decontarea cheltuielilor
  - d) Sa duca la indeplinire obiectivele cuprinse in proiect
  - e) Sa deschida conturi bancare dedicate proiectului, in conformitate cu prevederile legale in vigoare
  - f) Să tină o evidență contabilă distinctă a Proiectului, utilizând conturi analitice dedicate pentru reflectarea tuturor operatiunilor referitoare la implementarea Proiectului, în conformitate cu dispozitiile legale.
  - g) Să pună la dispozitia auditorului financiar independent si autorizat în conditiile legii toate documentele si/sau informatiile solicitate si să asigure toate conditiile pentru verificarea cheltuielilor de către acesta.
  - h) Sa puna la dispozitia AMPOSDRU/OI responsabil, Autorității de Certificare si Plată, Autorității de Audit, Departamentului de Luptă Antifraudă, Comisiei Europene, Curtii Europene de Conturi si/sau oricărui alt organism abilitat să verifice modul de utilizare a finanțării nerambursabile, la cerere si în termen, documentele si/sau informatiile solicitate si să asigure toate conditiile pentru efectuarea verificărilor la fata locului.
  - i) Sa păstreze toate documentele originale, inclusiv documentele contabile, privind activitățile si cheltuielile eligibile în vederea asigurării unei piste de audit adecvate, în conformitate cu regulamentele comunitare si nationale. Toate documentele vor fi păstrate până la 31.12.2021 cu posibilitatea prelungirii acestui termen până la închiderea oficială a POSDRU.

Art. 6 Responsabilitatile partilor în implementarea proiectului

6.1 Responsabilitatile Partenerilor sunt descrise în tabelul de mai jos si corespund prevederilor cererii de finantare – care reprezinta documentul principal în stabilirea acestor aspecte ale parteneriatului:

Organizatia	Roluri si responsabilitati în proiect
Partener principal	
Partener 1	
Partener 2	

Nota: Se vor descrie rolurile si responsabilitatile fiecarii partener pe durata implementarii proiectului.

6.2 Partenerul principal si/sau ceilalti parteneri au dreptul de a subcontracta activitati in cadrul proiectului in limita a 30% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

6.3 Activitatile ce vor fi subcontractate de catre parteneneri sunt prezentate in tabelul de mai jos.

Organizatia	Activitati subcontractate	Suma	%
Partener principal			
Partener 1			
Partener 2			
TOTAL	X		

(*) % subcontractare din valoarea totală eligibilă a proiectului

Art.7 Angajamente financiare între Parteneri

7.1 Pentru activitatile desfasurate in conformitate cu Art.5, Partenerii vor anagaja urmatoarele sume reprezentand costurile suportate de acestia in vederea implementarii proiectului, dupa cum urmeaza:

Partenerul 1 ..... Lei, exclusiv TVA

Partenerul 2 .....Lei, exclusiv TVA

7.2 Cheltuielile efectuate de catre Parteneri vor fi rambursate de catre AM/OI pe baza documentelor justificative prezentate, in procentele si conditiile stabilite in Contractul de finantare.

7.3 Cheltuielile cu resursa umana a partenerilor sunt reprezentate de cheltuielile salariale si asimilate acestora si contributiilor sociale aferente, precum si costurile aferente subcontractarii, daca e cazul. Costurile angajate de Parteneri sunt eligibile in acelasi fel ca si costurile angajate de catre Partenerul principal corespunzator rolurilor avute in proiect.

7.4 In cazul in care Partenerul principal va solicita AM/OI acordarea de prefinantare, partile convin ca suma primita sa fie repartizata intre parteneri dupa cum urmeaza:

Organizatia	% primit din prefinantare
Partener principal	
Partener 1	
Partener 2	

In vederea recuperarii sumelor acordate ca prefinantare, partenerii raspund solidar in aplicarea mecanismului de recuperare, stabilit de AM/OI, procentele stabilite mai sus pentru acordarea prefinantarii fiind aplicabile si la recuperarea prefinantarii.

7.5 Partile convin ca sumele rambursate de AM corespunzatoare cheltuelilor indirecte declarate in mod forfetar sa fie impartite intre parteneri dupa cum urmeaza:

Organizatia	% cheltuieli indirecte declarate in mod forfetar
Partener principal	
Partener 1	
Partener 2	

7.6 Partenerii sunt de acord sa asigure contributia la acest proiect asa cum se precizeaza în cererea de finantare si în prezentul Acord de Parteneriat. Astfel, Partenerii convin sa contribuie la cofinantarea proiectului dupa cum urmeaza: (se adauga numarul de parteneri prevazuti în parteneriat).

Organizatia	Contributia la proiect LEI
Partener principal	
Partener 1	
Partener 2	
Total	

Art.8 Achizitii Publice

Achizitiile in cadrul proiectului vor fi facute de catre partenerul principal sau oricare alt partener, cu respectarea conditiilor din contractul de finantare si a instructiunilor emise de AM/OI.

Art. 9 Decontarile catre Parteneri

9.1 Fiecare partner, pe baza activitatilor desfasurate si conform timpului alocat de fiecare in parte, va emite o factura/decont (conform prevederilor legale) catre Partenerul principal in termen de _____ de la _____.

9.2. Partile sunt de acord ca emiterea facturii/decontului sa se faca insotita de documentele justificative ce atesta desfasurarea activitatilor conform cerintelor AMPOSDRU/OI. La inceputul proiectului Partenerul Principal va notifica partenerii asupra documentelor suport care trebuie transmise.

9.3 Facturile emise de catre parteneri nationali vor cuprinde in mod obligatoriu informatiile cerute de Art. 155, alineat 5 al Codului Fiscal precum si:

- c) Activitatea întreprinsa corespunzator proiectului;
- d) Linia de buget din proiect corespunzatoare activitatii.

9.4 Facturile emise de catre parteneri transnationali vor cuprinde informatiile cerute de legislatia aplicabila acestuia precum si precum si:

- a) Activitatea întreprinsa corespunzator proiectului;
- b) Linia de buget din proiect corespunzatoare activitatii.

9.5 Transferurile catre Parteneri vor fi facute de catre Partenerul principal in conturile partenerilor, conform prevederilor legale in vigoare precum si instructiunilor AM/OI responsabil.

9.6 Partenerii vor notifica datele de identificare ale contului/conturilor bancare ale acestora unde Partenerul principal va face transferul sumelor respective.

9.7 Transferurile vor fi facute in termen de _____ zile de la data primirii facturii/decontului. Platile catre parteneri vor fi facute inainte de transmiterea cererii de rambursare catre AMPOSDRU/OI responsabil (parteneri nationali) sau dupa rambursarea sumelor de catre AM (parteneri transnationali sau nationali).

Platile catre partenerii nationali vor fi facute in lei iar catre cei transnationali in Lei sau alta moneda stabilita de comun acord, conform unui protocol aditional.

Art. 10 Proprietatea

10.1 Partile de comun acord inteleg ca la sfarsitul proiectului echipamentele si bunurile achizitionate din finantarea nerambursabila sa fie pastrate de Partenerul Principal sau partenerii nationali, in functie de repartizarea activitatilor de achizitie a produselor respective.

10.2 Partenerul principal si ceilalti parteneri nationali care au achizitionat echipamente si bunuri necesare pentru buna desfasurare a proiectului, au obligatia respectarii prevederilor art.57 din EC Reg 1083/2006 precum si prevederile contractului de finantare.

Art. 11 Confidentialitatea

11.1 Partile convin sa pastreze în stricta confidentialitate informatiile primite si sunt de acord sa previna orice utilizare sau divulgare neautorizata a unor astfel de informatii. Partile inteleg sa utilizeze informatiile confidentiale doar în scopul de a-si îndeplini obligatiile din prezentul Acord de Parteneriat.

Art. 12 Notificari

12.1 Orice comunicare între Parteneri în legatura cu prezentul Acord se va face în scris;

12.2 Orice document scris trebuie înregistrat atat la transmitere cat si la primire.

12.3 Comunicarile între parti care nu se refera la datele si informatiile confidentiale se vor face de asemenea prin telefon, telegrama, telex, fax sau e-mail, cu conditia ca primirea comunicarii sa fie confirmata în scris.

Art 13 Legea aplicabila

13.1 Prezentului Acord i se va aplica si va fi interpretat în conformitate cu legislatia romaneasca.

13.2 Pe durata prezentului Acord, partile vor avea dreptul sa convina in scris asupra modificarii anumitor clauze, prin act aditional, oricand interesele lor cer acest lucru sau cand aceste circumstante au loc si nu au putut fi prevazute în momentul în care s-a executat prezentul Acord de Parteneriat.

Art. 14 Litigii

14.1 Orice disputa care poate lua nastere din sau în legatura cu prezentul Acord va fi solutionata pe calea negocierilor între Parti, iar în situatia în care acestea nu ajung la niciun acord privind solutionarea acestei

dispute, aceasta va fi vor fi solutionate de instantele competente.

Art.15 Prevederi finale

15.1 Partile garanteaza ca reprezentantii numiti ale caror semnaturi apar mai jos au fost investiti, la data executarii prezentului contract, cu toate puterile legale de a semna si executa prezentul Acord de Parteneriat.

15.2 Costurile angajate de parteneri sunt eligibile în acelasi fel ca si costurile angajate de catre beneficiarul finantarii nerambursabile (partenerul principal), corespunzator rolurilor avute în proiect.

15.3 Partenerii vor trebui sa implementeze proiectul in conformitate cu metodologia, termele si alte specificatii prevazute in cererea de finantare.

15.4 In cazul unor corectii financiare decise de AM/OI urmare unor nereguli, acestea vor fi suportate si de catre parteneri, in limita activitatilor partenerului aflate intr-un raport direct cu corectia respectiva.

15.5 Clauzele contractului de finantare semnat intre Beneficiar si AMPOSDRU/OI vor fi aplicabile mutatis mutandis si partenerilor.

Prezentul Acord a fost întocmit si semnat la .... astazi, [.....] în 4 (patru) exemplare originale, în limba romana, cate unul pentru fiecare parte si unul pentru AMPOSDRU toate avand aceeasi valoare legala.

Semnaturi

Partener principal	Numele si functia persoanelor autorizate sa semneze	Semnatura	Data si locul
Partener 1	Numele si functia persoanelor autorizate sa semneze	Semnatura	Data si locul
Partener 2	Numele si functia persoanelor autorizate sa semneze	Semnatura	Data si locul

(tabelul se poate completa în continuare, acolo unde sunt mai mult de doi parteneri)